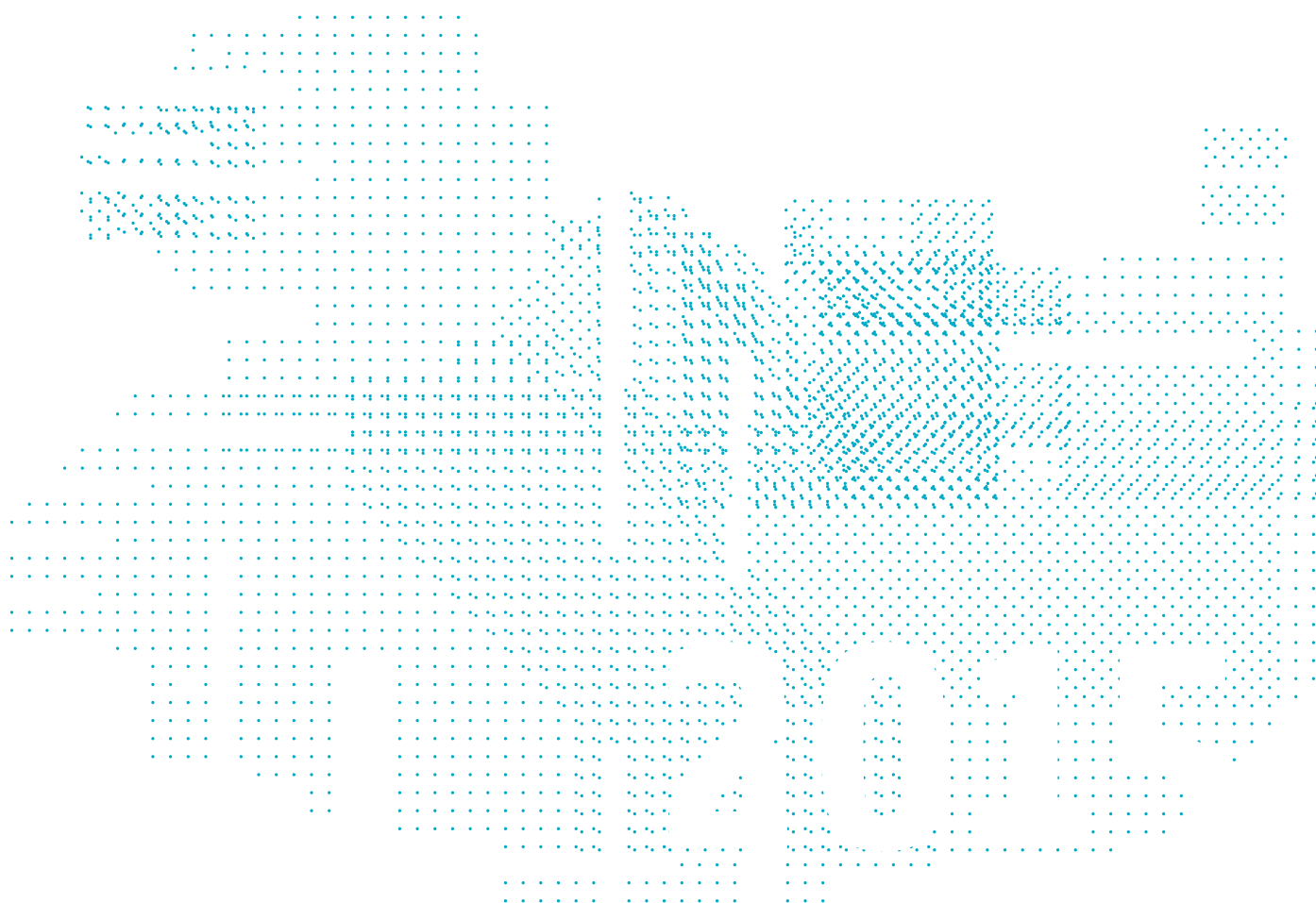

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU SPRAW PUBLICZNYCH W ROKU 2015

Warszawa, czerwiec 2016

Spis treści

Działalność ISP w 2015 roku

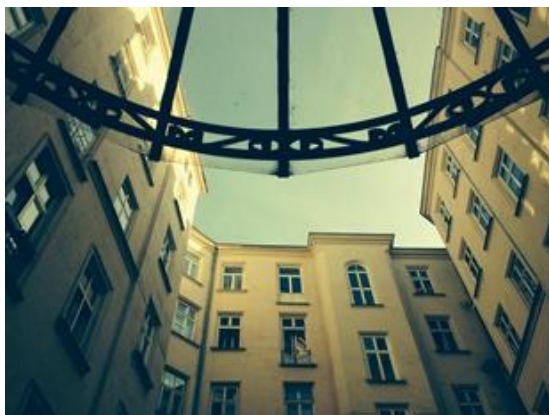
O Fundacji	3
ISP jako aktor debaty publicznej w roku 2015	5
Podsumowanie działalności programowej w roku 2015	7
Program Europejski	9
Program Społeczeństwo i Demokracja	12
Program Polityki Migracyjnej	17
Obserwatorium Równości Płci	21
Program Społeczeństwa Cyfrowego	24
Nagroda im. Jerzego Zimowskiego	26
Stypendia i praktyki w ISP	28
Wydawnictwa	31
Wydarzenia	36

Aneks

Projekty realizowane w roku 2015	40

Działalność ISP w 2015 roku

O Fundacji

Fundacja Instytut Spraw Publicznych (ISP)

jest jednym z wiodących polski think tanków, niezależnym ośrodkiem badawczo-analitycznym. ISP powstał w 1995 roku. Poprzez prowadzenie badań, przygotowywanie ekspertyz i rekomendacji dotyczących podstawowych kwestii życia publicznego służy obywatelowi, społeczeństwu i państwu.

ISP współpracuje z ekspertami i badaczami z polskich i zagranicznych ośrodków naukowych. Wyniki projektów badawczych prezentowane są na konferencjach i seminariach oraz publikowane w

formie książek, raportów, komunikatów i rozpowszechniane wśród posłów i senatorów, członków rządu i administracji, w środowiskach akademickich, a także wśród dziennikarzy i działaczy organizacji pozarządowych. ISP działa aktywnie na forum międzynarodowym, będąc członkiem wielu sieci i stowarzyszeń. Instytut jest jednym z założycieli i członków organizacji PASOS (Policy Association for an Open Society), zrzeszającej 41 think tanków z krajów Europy Środkowo- Wschodniej i Centralnej Azji.

Cele statutowe:

- rozwój wiedzy i umiejętności w dziedzinach istotnych z punktu widzenia modernizacji oraz rozwoju państwa,
- wspieranie reform i modernizacja struktur organizacyjnych państwa,
- tworzenie mechanizmów i instytucji sprzyjających prowadzeniu skutecznej polityki społecznej,
- rozwój form i instytucji umożliwiających skuteczny wpływ obywateli na sposób gospodarowania środkami publicznymi,
- popularyzacja celów i założeń reform politycznych i gospodarczych,
- reformy i skuteczne funkcjonowanie systemu nauki i szkolnictwa wyższego,
- rozwój współpracy środowisk twórczych w oparciu o dorobek intelektualny nauk społecznych,
- tworzenie i wprowadzania nowoczesnych, przejrzystych i stabilnych rozwiązań prawnych niezbędnych dla rozwoju kraju,
- integrowanie i aktywizacja społeczności lokalnych,
- poprawa bezpieczeństwa publicznego,
- wypracowanie długofalowej wizji polskiej polityki zagranicznej i przyczynianie się do integracji europejskiej.

Rada Fundacji

- prof. Marcin Król, przewodniczący
- Jerzy Baczyński
- Igor Chalupec
- prof. Katarzyna Chałasińska-Macukow
- prof. Danuta Hübner
- Jarosław Kurski
- prof. Ewa Łętowska
- prof. Wojciech Sadurski
- Andrzej Topiński

Zarząd

- dr Jacek Kucharczyk, prezes Zarządu
- dr Agnieszka Liszka-Dobrowolska
- dr hab. Beata Łaciak

Rada Programowa

- prof. Mirosław Wyrzykowski, przewodniczący
- dr Henryka Bochniarz
- Włodzimierz Cimoszewicz
- Mikołaj Dowgielewicz
- prof. Małgorzata Fuszara
- Andrzej Klesyk
- Agnieszka Kozłowska-Rajewicz
- prof. Joanna Kurczewska
- Barbara Labuda
- Bogusława Matuszewska
- prof. Wiktor Osiatyński (do grudnia 2014)
- Włodzimierz Paszyński
- dr Maria Pasło-Wiśniewska
- prof. Monika Płatek
- prof. Jerzy Regulski †
- prof. Adam Rotfeld
- prof. Irena Rzeplińska
- Tomasz Sielicki
- prof. Paweł Swianiewicz
- Piotr Śliwicki
- prof. Magdalena Środa
- dr Joanna Staręga-Piasek
- prof. Elżbieta Tarkowska †

ISP jako aktor debaty publicznej w roku 2015

Rok 2015 był dla Instytutu Spraw Publicznych rokiem szczególnym, bo jubileuszowym. Przez dwanaście urodzinowych miesięcy, przy każdej możliwej okazji odwoływaliśmy się do bogatego dorobku fundacji oraz przybliżaliśmy jej wkład w reformowanie kraju. Równolegle staraliśmy się pokazywać, że choć od dwudziestu lat przyświecają nam te same wartości, ISP idzie z duchem czasu. Zachowuje profesjonalizm i eksperckość, nie tracąc zdolności do krytycznego myślenia oraz otwartości na nowe idee i trendy. Wyrażało się to wagą tematów, jakie podejmowaliśmy w debacie publicznej, częstą obecnością w mediach oraz rozwijaniem innowacyjnych metod docierania z naszymi badaniami i działaniami do różnych grup odbiorców.

Kampanie społeczne, konkursy dziennikarskie i literackie, plebiscyty, konferencje w stylu TED, prezentacje wyników naszych badań w formie animacji, infografik i interaktywnych stron www, spoty filmowe, pokazy filmów dokumentalnych i fabularnych i towarzyszące im dyskusje, wprowadzanie do naszych działań elementów grywalizacji, tworzenie aplikacji mobilnych, prowadzenie warsztatów dla dzieci, wystawy fotografii i plakatów, a nawet malowanie muralu w przestrzeni miejskiej - to wszystko wydarzyło się w 2015 roku wykraczając daleko poza tradycyjne ramy w jakich działają think tanki.

Uwieńczeniem obchodów była nasza jubileuszowa konferencja „My, samorząd! Ludzie, idee, innowacje” zorganizowana w grudniu w Teatrze Polskim w Warszawie, poświęcona refleksji nad rolą innowacji w nadawaniu samorządom nowego impulsu rozwojowego. Spotkali się na niej zarówno doświadczeni samorządowcy i działacze lokalni, jak i młodzi aktywiści, którzy coraz śміiej wkraczają w życie publiczne naszego kraju.

Jednak to nie z oprawy naszych działań jesteśmy najbardziej dumni. Najbardziej satysfakcjonujące było to, że udało nam się przebić do opinii publicznej z ważnymi dla nas tematami, niektórymi podejmowanymi w ISPie po raz pierwszy (np. przemoc ekonomiczna, ubóstwo energetyczne, TTIP, petycje, sytuacja „frankowiczów”, dialog społeczny, kooperatyzm, jednolity rynek cyfrowy, polityka migracyjna, sytuacja na Ukrainie, relacje w ramach Grupy Bałtyckiej, polityka miejska, zwalczanie dyskryminacji, związki zawodowe, samopomoc sąsiedzka) lub stać się znaczącym głosem w toczących się już dyskusjach.

Tak było na przykład w przypadku dyskusji wokół kryzysu uchodźczego. Tylko w 2015 roku nasi eksperci zajmujący się problemem uchodźców byli cytowani w polskich i zagranicznych mediach kilkaset razy. Nasza debata „Witamy w Europie? Uchodźcy w Polsce i w Niemczech” była pierwszą publiczną dyskusją w Polsce z udziałem wysokiej rangi przedstawicielki niemieckiego rządu odpowiedzialnej za politykę migracyjną RFN. Za sukces można uznać także kampanię „Zobacz niewidzialne” na rzecz kobiet migrantek mieszkających lub pracujących w Polsce, którą zrealizowaliśmy wspólnie z redakcją Gazety Wyborczej i radia TOK FM. Kampanię zainaugurował cykl mocnych reportaży, które ukazały się w Gazecie Wyborczej i Dużym Formacie dotyczących życia Ukrainek w Polsce.

Finałem działań ISP na rzecz uchodźców w 2015 roku było nasze zaangażowanie w powstanie bożonarodzeniowej kampanii #oniteż, która miała na celu próbę zmiany negatywnego postrzegania uchodźców przez znaczną część polskiego społeczeństwa. Filarem kampanii był przygotowany przez współpracującą z nami Agencję K2 film o niezwykle

sugestywnej, prostej fabule. Kampania ruszyła 21 grudnia. Do dziś spot obejrzało ponad milion widzów. Kampania była też wielokrotnie nominowana w różnych konkursach reklamowych.

W 2015 byliśmy zaangażowani także w inne kampanie. Wzięliśmy udział w akcji „Nasz Rzecznik”, która doprowadziła do wyboru Adama Bodnara na Rzecznika Praw Obywatelskich. W kampanię osobiście zaangażował się prezes ISP, dr Jacek Kucharczyk. Dużym sukcesem zakończyła się ogólnopolska kampania „Potrzebni sąsiedzi” realizowana we współpracy z Poczta Polską, Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz Federacją Uniwersytetów Trzeciego Wieku, której celem było wyłonienie osób zaangażowanych w samopomoc sąsiedzką na rzecz seniorów mieszkających na tym samym osiedlu, w tym samym bloku bądź w tej samej miejscowości.

Podobnie jak w zeszłych latach, pracownicy Instytutu Spraw Publicznych oraz współpracujący z nami eksperci byli często obecni w przestrzeni medialnej komentując bieżące wydarzenia lub odnosząc się do naszych raportów i podejmowanych działań. Z dostępnych statystyk wynika, że nasza fundacja była „cytowana” w mediach przynajmniej siedem tysięcy razem. Do tego dochodzą regularne wizyty w radiu i telewizji. I choć media były głównie przekątnikiem informacji o naszych działaniach, bywały też podmiotem.

W 2015 roku udało nam się przeprowadzić ogólnopolski konkurs skierowany wyłącznie do dziennikarzy lokalnych na temat blasków i cieni nowej ustawy o petycjach. Wręczenie nagród w konkursie odbyło się podczas konferencji organizowanej wspólnie z Senatem. 2015 był także niezwykle udany pod względem liczby patronatów medialnych, jakie udało nam się zdobyć. Partnerami naszych inicjatyw były m.in. te redakcje: Gazeta Wyborcza, Tok FM, RDC, Dziennik Gazeta Prawna, Polityka, INN Poland, Forbes, Res Publica.

Instytut Spraw Publicznych to jednak nie tylko suma wydanych raportów, udzielonych wywiadów prasowych, zorganizowanych konferencji naukowych, opublikowanych sondaży i odbytych wizyt studyjnych. To także skupieni wokół instytutu ludzie. Ci anonimowi i znani z nazwiska. Ekspertki, politycy, urzędnicy, intelektualiści, uczestnicy naszych debat i seminariów, czytelnicy naszych publikacji, słuchacze audycji radiowych, laureaci naszych konkursów, odbiorcy naszego newslettera i obserwatorzy naszych kont na Facebooku, Twitterze i Instagramie. To z myślą o nich rozwijamy coraz bardziej innowacyjne metody działania i przekazywania informacji. Z naszych wyliczeń wynika, że przez organizowane w Instytucie spotkania, konferencje i debaty przewinęło się w ciągu roku kilka tysięcy osób. W bazie naszego newslettera mamy prawie 20 tys. prenumeratorów. Na FB obserwuje nas ponad osiem tysięcy użytkowników, a na Twitterze śledzi nas ponad dwa tysiące.

W 2015 roku udało nam się podtrzymywać relacje z naszymi dotychczasowymi partnerami, ale także dotrzeć do nowych środowisk. Kilkakrotnie włączyliśmy do współpracy młodych ekspertów i działaczy, np. aktywistów miejskich (cykl debat Nowi Warszawiacy). Jak budowaliśmy swój wizerunek? Głównie w oparciu o nasze badania, raporty i rekomendacje, innowacyjne wydarzenia, nowoczesną identyfikację graficzną, zaangażowany zespół, który reprezentuje nas na forum publicznym w Polsce i za granicą. Staraliśmy się także działać według wyznawanych przez nas wartości (np. równowaga płci w debatach, różnorodność opinii i poglądów). Zależało nam, żeby zachowywać równowagę między eksperckością i przystępnością. Wszystko po to, żeby ISP stał się platformą dialogu, gdzie spotykają się różni ludzie i różne poglądy.

Podsumowanie działalności programowej ISP w roku 2015

W 2015 roku Instytut Spraw Publicznych w większości kontynuował prace w głównych obszarach tematycznych z lat poprzednich, pamiętając o podejmowaniu działań bezpośrednio odnoszących się do aktualnych wyzwań, przed jakimi stoi Polska i Europa. Instytut działał w ramach 5 programów: **Europejskiego, Społeczeństwa i Demokracji, Polityki Migracyjnej, Społeczeństwa Cyfrowego oraz Obserwatorium Równości Płci**.

Wybory prezydenckie i parlamentarne były jednymi z najważniejszych wydarzeń w polskiej polityce ubiegłego roku. ISP na bieżąco reagował i komentował wydarzenia kampanii wyborczych. W pracach badawczych skupiliśmy się szczególnie na monitoringu przejrzystości finansowania kampanii wyborczych i wypracowywaniu rekomendacji zmian w tym obszarze, oraz na monitoringu obecności kobiet w wyborach i równości płci w polityce.

Staraliśmy się odpowiadać na **aktualne wyzwania w obszarze polskiej polityki zagranicznej i europejskiej**. Jednym z najważniejszych tematów w tym obszarze w roku ubiegłym był konflikt na wschodzie Europy. We współpracy z partnerami z Niemiec, Francji i krajów grupy wyszehradzkiej i krajów bałtyckich ISP analizował różne aspekty polityk wobec konfliktu ukraińsko-rosyjskiego i wypracowywał możliwe sposoby jego przezwyciężenia. Instytut wspierał również prodemokratyczne i proeuropejskie dążenia Ukraińców prowadząc nowatorskie badania zaangażowania społecznego Ukraińców w Polsce i w Niemczech oraz poprzez serię szkoleń i wizytę studyjną skierowaną do ukraińskich działaczy społecznych.

ISP prowadził badania opinii publicznej w Polsce, Niemczech, Rosji i na Ukrainie na temat projektu Unii Energetycznej Komisji Europejskiej, który ma duże znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego, oraz zorganizowaliśmy jedną z pierwszych w Polsce debat o Transatlantyckim Porozumieniu o Handlu i Inwestycjach (TTIP). W 2015 roku zaprezentowane zostały założenia europejskiego rynku cyfrowego, stąd wspólnie z nowopowstałym Programem Społeczeństwa Cyfrowego zorganizowaliśmy dużą konferencję poświęconą temu tematowi.

Eksperci ISP opracowywali i upowszechniali mechanizmy **partycypacji obywatelskiej** na szczeblu lokalnym i krajowym, zaangażowali się również w badania nieformalnej partycypacji i edukacji obywatelskiej na terenach wiejskich oraz partycypacji dzieci i młodzieży. W związku z wejściem w życie ustawy o petycjach monitorowaliśmy jej wdrożenie oraz wypracowywaliśmy mechanizmy ułatwiające korzystanie z tego narzędzia.

Temat partycypacji obywateli i ich wpływu na działania podejmowane przez władze był również jednym z tematów konferencji zorganizowanej z okazji Jubileuszu 20-lecia powstania Instytutu. W ISP został przygotowany drugi etap reformy administracyjnej, stąd funkcjonowanie samorządów uczyniliśmy tematem jubileuszowej Podsumowaliśmy przeobrażenia, jakim uległ model funkcjonowania samorządu, zastanowić się nad postrzeganiem własnej roli przez administrację publiczną, ale także nad oczekiwaniami obywateli.

ISP **monitorował stan trzeciego sektora** w Polsce i włączał się w debatę nad jego przyszłością. Skupiliśmy się na monitorowaniu rozwiązań legislacyjnych określających ramy funkcjonowania NGOs i na problematyce finansowania organizacji pozarządowych w oparciu o środki z budżetu państwa i środki unijne przyznane w nowej perspektywy finansowej. Eksperci ISP włączali się w prace koordynowanej przez Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych grupy ds. monitoringu i rzecznictwa funduszy europejskich 2014-2020, a także prace komitetu monitorującego Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój.

W obszarze **wyzwań demograficznych** i starzenia się społeczeństwa zajmowaliśmy się promowaniem zmian legislacyjnych w polityce rodzinnej, rozwijaniem aktywności obywatelskiej osób starszych oraz różnych form opieki nad osobami starszymi. Podjęliśmy m. in. temat sąsiedzkich działań samopomocowych oraz zatrudnienia migrantów w sektorze opiekuńczym.

Obserwatorium Równości Płci ISP jest jednym z ważniejszych ośrodków w Polsce zajmujących się kwestią **równouprawnienia kobiet i mężczyzn**. W 2015 roku zajmowaliśmy się nierównością płci w prawie ze względu na płeć. Opracowaliśmy Zieloną Księgę nierówności w prawie w obszarze ochrony zdrowia i rynku pracy. Podsumowaliśmy przeprowadzone przez ISP pierwsze w Polsce kompleksowe badania poświęcone zjawisku przemocy ekonomicznej, przygotowując rekomendacje koniecznych zmian w przepisach prawa oraz w systemie przeciwdziałania przemocy w naszym kraju. Kontynuowaliśmy badania związane z tematyką przedsiębiorczości kobiet oraz ich udziału w zarządach i radach nadzorczych spółek. Nowym zagadnieniem, które podjęliśmy była problematyka polityki rodzinnej, szczególnie w kontekście nowych rozwiązań polityki pronatalistycznej i ich wpływu na aktywność zawodową kobiet.

ISP intensywnie uczestniczył w debatach **nad polską i unijną polityką migracyjną**. Prowadziliśmy działania badawcze i szkoleniowe na rzecz równouprawnienia cudzoziemców w Polsce i przeciwdziałania zjawiskom ich dyskryminacji. Zajmowaliśmy się tematyką polskich migrantów w Unii Europejskiej, szczególnie w Wielkiej Brytanii, w kontekście wzmocnienia ich pozycji na brytyjskim rynku pracy oraz w strukturach dialogu społecznego. Uczestniczyliśmy także w szeregu inicjatyw, których celem była zmiana nastawienia polskiej opinii publicznej do uchodźców.

Podobnie jak w poprzednich latach znaczna część prac ISP **związana była z przeciwdziałaniem marginalizacji społecznej**. Prowadziliśmy działania rzecznicze, w związku z rządowym projektem ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej oraz monitorowaliśmy ustawę w pierwszym roku jej działania.

Kontynuowaliśmy tematykę przedsiębiorczości społecznej - działalności łączącej cele biznesowe z rozwiązywaniem problemów społecznych – badając kondycję spółdzielni socjalnych w Polsce i uczestnicząc w działaniach rzeczniczych mających na celu włączenie tego zagadnienia w ramy polityk publicznych.

Wspólnie z europejskimi partnerami Instytut prowadził badania i przygotowywał modelowe rozwiązania w obszarze tzw. inwestycji społecznych, skierowanych na innowacyjne rozwiązywanie problemów społecznych. W 2015 roku wraz z Instytutem na rzecz Ekorozwoju oraz Instytutem Badań Strukturalnych wypracowaliśmy też polską definicję ubóstwa energetycznego oraz statystyczne opracowanie charakterystyki tej grupy w Polsce. Z myślą o przeciwdziałaniu wykluczeniu cyfrowemu i zwiększeniem kompetencji cyfrowych społeczeństwa utworzyliśmy w ISP Programu Społeczeństwa Cyfrowego.

ISP utrzymał pozycję wiodącego ośrodka w Polsce **monitorującego stan stosunków przemysłowych, warunków pracy i restrukturyzacji**. Przygotowaliśmy dla Komisji Europejskiej ponad 30 raportów na temat różnych aspektów funkcjonowania rynku pracy w Polsce i dialogu społecznego. Podejmowaliśmy też tematykę bezrobocia ludzi młodych oraz wpływu nowych technologii na zmiany organizacji pracy.

Staraliśmy się nagłaśniać ważne problemy społeczne i proponować ich rozwiązania między innymi dzięki częstej obecności w mediach. Nasi eksperci wystąpili w **3000 materiałach dziennikarskich** krajowych i zagranicznych, w tym **300 artykułach prasy drukowanej** (pozostałe publikacje miały postać elektroniczną).

Program Europejski

Program Europejski ISP bada i analizuje polską politykę europejską i zagraniczną oraz monitoruje działalność instytucji unijnych.

Tematy wiodące w 2015 roku:

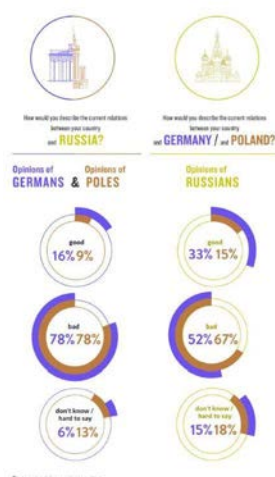
- Polityka wschodnia
- Aktualne wyzwania w polityce europejskiej
- Stosunki polsko-niemieckie

Rok 2015 w liczbach:

- 17 realizowanych projektów
- 17 uzyskanych grantów
- 13 wydane publikacje
- 16 zorganizowanych konferencji i seminariów

Polityka wschodnia

Z polskiej perspektywy głównym wyzwaniem dla polityki europejskiej w 2015 roku był konflikt rosyjsko-ukraiński. Wokół tego zagadnienia koncentrowały się prace Programu Europejskiego. Przeprowadziliśmy badania jak społeczeństwa w Polsce, Niemczech oraz Rosji postrzegają kryzys rosyjsko-ukraiński oraz jakie wskazują możliwe sposoby jego przezwyciężenia. Porównanie opinii Polaków i Niemców pokazało, że w sprawach wschodnich patrzymy w jednym kierunku, choć dzielą nas szczegóły.

Z kolei sondaż przeprowadzony na Ukrainie pokazał, że tamtejsze społeczeństwo czuje wsparcie Unii Europejskiej, Polski i Niemiec, a Ukraina oczekuje głównie wsparcia gospodarczego oraz pomocy w kwestii migracji wewnętrznych wywołanych wojną w Donbasie. Prezentacje wyników badań sondażowych w Polsce i Ukrainie miały na celu wpłynięcie na debatę publiczną na temat konfliktu rosyjsko-ukraińskiego. W czerwcu, w tym celu, zorganizowaliśmy także kolejne spotkanie polskich i niemieckich parlamentarzystów poświęcone tematyce wschodniej, tym razem rozszerzone o udział francuskich deputowanych.

Badania ISP dotyczyły także wpływu konfliktu rosyjsko-ukraińskiego na współpracę regionalną, zarówno z krajami bałtyckimi, jak i w ramach Grupy Wyszegradzkiej. Wspólne dla Polski oraz krajów bałtyckimi tendencje badaliśmy, przeprowadzając sondaże w tych krajach oraz prowadząc wywiady z ekspertami. Wyniki badania opinii publicznej pokazały, przykładowo, że Polacy popierają wysłanie polskich żołnierzy w obronie państw bałtyckich w przypadku agresji rosyjskiej na te tereny, co wpisało się w dyskusje na temat wzmocnienia obecności NATO na wschodniej flance sojuszu. Wyniki tych badań zaprezentowaliśmy na konferencjach w Warszawie, Wilnie, Rydze i Tallinie.

Wraz z think-tankami z Czech, Słowacji i Węgier przeprowadziliśmy badania na temat politycznych, społecznych i gospodarczych konsekwencji wojny na Ukrainie dla polityki państw wyszegradzkich. Publikacja książkowa, która powstała w wyniku tych prac badawczych została zaprezentowana w pierwszej połowie 2016 roku na konferencjach w Warszawie, Budapeszcie, Pradze i Bratysławie oraz w Toronto.

Z konfliktem rosyjsko-ukraińskim wiąże się koncepcja unii energetycznej, pierwotnie zaprezentowana przez ówczesnego polskiego premiera Donalda Tuska, a następnie opracowywana przez Komisję Europejską. W celu stwierdzenia, w których punktach tej idei Polska oraz trzy kraje, będące kluczowymi graczami w tej dziedzinie: Francja, Niemcy i Wielka Brytania, są sobie bliskie, a gdzie konsensus we wcielaniu inicjatywy nie jest możliwy, przeprowadziliśmy wywiady pogłębione w czterech wymienionych krajach, przygotowaliśmy raport prezentujący konkluzje z wywiadów oraz zorganizowaliśmy konferencje w Warszawie i Berlinie. Na jesieni ekspert ISP zaprezentował wyniki badań także w Londynie. W Polsce raport zaprezentowany został także w ramach Europejskiego Forum Nowych Idei w Sopocie.

Programu udzielał wsparcia ukraińskim działaczom społecznym rozważającym działalność polityczną i start w przyszłości w wyborach organizując dla nich szkolenia na Ukrainie i wizytę studyjną w Polsce - 14 uczestników wzięło następnie udział w wyborach, inni angażowali się w sztabach wyborczych lub jako obserwatorzy, a 4 zostało wybranych do lokalnych władz. Realizowaliśmy także badania, których wyniki mają pokazać jak Ukraińcy mieszkający w Polsce i Niemczech angażują się na rzecz swojej ojczyzny i jej mieszkańców podczas kryzysu rosyjsko-ukraińskiego oraz jak można wspierać ich działania. Także aktywność w ramach członkostwa w Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego oraz UE-Rosja pomogła nam nie tylko promować nasze wyniki badań, ale i odpowiadać na bezpośrednie potrzeby partnerów na Wschodzie, dążąc do realizowania wspólnych projektów. W Forum EU-Russia ekspert ISP został wybrany jako członek Steering Committee.

Wojna rosyjsko-ukraińska może mieć wpływ na relacje transatlantyckie. Siłę tego oddziaływania badaliśmy, rozpoczynając projekt badawczy, w ramach którego w 2016 przeprowadzimy wywiady w Polsce, Niemczech i Stanach Zjednoczonych.

Aktualne wyzwania w polityce europejskiej

W 2015 roku zaprezentowane zostały założenia europejskiego rynku cyfrowego, stąd wspólnie z nowopowstałym Programem

Społeczeństwa Cyfrowego zorganizowaliśmy dużą konferencję poświęconą temu tematowi.

Innym ważnym tematem w polityce europejskiej są negocjacje umowy handlowej Stany Zjednoczone – UE. Kwestia umowy wciąż nie jest w Polsce wystarczająco znana, a głosy zwolenników i przeciwników są słabo słyszalne. Dlatego też wspólnie z Biurem Parlamentu Europejskiego zorganizowaliśmy debatę, zapraszając do dyskusji reprezentantów różnych stron oraz publikując krótkie zestawienie faktów na temat umowy i jej negocjacji.

W związku z wyborami parlamentarnymi w Polsce analizowaliśmy także europejskie wątki kampanii wyborczej, a dzień po wyborach zorganizowaliśmy briefing skierowany głównie do zagranicznych dyplomatów i dziennikarzy na temat wyników wyborów parlamentarnych.

Z kolei wychodząc naprzeciw europejskiej refleksji, jak przyciągać wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich do UE i jak poprawiać pracowniczą mobilność w ramach samej Unii, zapoczątkowaliśmy badania poświęcone wykwalifikowanym migrantów w Polsce i Niemczech.

Stosunki polsko-niemieckie

Relacje z Niemcami były w 2015 roku, już tradycyjnie, tematem horyzontalnym. Niemcy, są naszym strategicznym partnerem, z którym Polska współpracuje we wszystkich powyżej wspomnianych tematach. Wspólnie z Fundacją Bertelsmanna skoncentrowaliśmy się na wskazywaniu podobieństw i różnic między oboma

krajami w polityce wschodniej. W ramach badania wpływów kryzysu ukraińsko-rosyjskiego na stosunki transatlantyckie zbadaliśmy, obok Polski, także sytuację w Niemczech. Niemcy są też jednym z krajów, którego strategię energetyczną omówiliśmy w publikacji *Unia energetyczna z perspektywy Francji, Niemiec, Polski i Wielkiej Brytanii* poświęconej podejściu wybranych państw unijnych wobec unii energetycznej. W ramach wspierania polsko-niemieckiego dialogu na temat przyszłości Europy, zwłaszcza w tak kluczowej obecnie polityce bezpieczeństwa, przeprowadziliśmy badania na temat możliwości polsko-niemieckiej współpracy i podejścia obu krajów do europejskiej polityki bezpieczeństwa. Na zamówienie Ministerstwa Spraw Zagranicznych przygotowaliśmy także ekspertyzę na temat roli Niemiec na świecie i stanowiska, jakie powinna zająć w tym kontekście Polska.

Zespół:

dr Agnieszka Łada (kierownik programu/starszy analityk), Aleksander Fuksiewicz (koordynator projektów/analityk), Łukasz Wenerski (koordynator projektów/analityk), Maria Majkowska (stypendystka), Andreas Speiser (asystent/koordynator projektów/ stypendysta), Andriy Kornychuk (stypendysta)

Eksperci współpracujący z programem:

Piotr Kaźmierkiewicz, dr Melchior Szczepanik

Program Społeczeństwo i Demokracja

Program koncentruje się na problematyce społeczeństwa obywatelskiego oraz działa na rzecz umacniania praw obywateli, państwa prawa i przejrzystości życia publicznego. Jego misją jest też promocja aktywnych postaw obywatelskich, wzmacnianie sektora pozarządowego i rozwój współpracy między obywatelami a władzami publicznymi.

Tematy wiodące w 2015 roku:

- Dialog obywatelski i partycypacja
- Promocja różnorodnych form aktywności obywatelskiej i społecznej oraz rozwój trzeciego sektora w Polsce
- Przeciwdziałanie korupcji i przejrzystość życia publicznego
- Poradnictwo prawne i obywatelskie
- Wyzwania demograficzne, polityka rodzinna
- Dialog społeczny i stosunki przemysłowe
- Innowacje społeczne
- Ubóstwo energetyczne

Rok 2015 w liczbach:

- 17 realizowanych projektów
- 8 uzyskanych grantów
- 17 wydanych publikacji
- 25 konferencje i seminaria

Dialog obywatelski i partycypacja

W 2015 roku kontynuowaliśmy doradztwo związane z wprowadzeniem i rozwijaniem mechanizmów partycypacji obywatelskiej na szczeblu lokalnym w partnerstwie z Gminą Dąbrowa Górnicza i Fundacją „Stocznia”. Wspieraliśmy działania edukacyjne i wdrożeniowe, związane z uchwalonymi standardami konsultacji społecznych w gminie oraz kolejną edycję budżetu partycypacyjnego. Doświadczenia Dąbrowy we wprowadzaniu budżetu partycypacyjnego posłużyły szerszej refleksji nad praktykami i przyszłością tego mechanizmu z udziałem innych jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych.

PSiD zajmował się także tematem petycji, które są formą bezpośredniego uczestnictwa obywateli w procesie sprawowania władzy. Ustawa poświęcona prawu do petycji, która obowiązuje od września 2015 roku może stać się skutecznym narzędziem partycypacji publicznej. Aby tak się stało należy propagować wiedzę o petycjach wśród wszystkich grup interesariuszy – od obywatela i grup obywateli, poprzez organizacje pozarządowe, po administrację publiczną. Ważne jest także wypracowanie mechanizmów ułatwiających korzystanie z tego narzędzia partycypacji. Program monitorował ustawę w pierwszym roku jej funkcjonowania. Wspólnie z Senatem RP, przeprowadziliśmy także ogólnopolską kampanię informacyjno-edukacyjną poświęconą petycjom, w ramach której m.in. powstała specjalna strona internetowa i odbywały się spotkania

informacyjne dla potencjalnych adresatów i nadawców petycji. Zorganizowano też konkurs dla mediów lokalnych i regionalnych na najlepszy materiał dziennikarski na temat petycji.

Promocja różnorodnych form aktywności obywatelskiej i społecznej oraz rozwój trzeciego sektora w Polsce

Wyniki badań wskazują, że Polacy są znacznie bardziej aktywni społecznie w sposób nieformalny, poza strukturami sektora pozarządowego. Brakuje jednak większego zasobu danych mówiących o ich motywacjach do takiej działalności oraz o źródłach, z których czerpią wzory kulturowe, inspirujące ich do jej podejmowania. Brak wiedzy o przejawach życia społecznego w szczególnym stopniu dotyczy obszarów wiejskich. Stąd w 2015 roku ISP realizował badania partycypacji Polaków w kulturze na terenach wiejskich. Ważnym aspektem badania było uwzględnienie roli lokalnych instytucji kultury, innych instytucji publicznych oraz funkcjonujących lokalnie organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Działania prowadzone przez te podmioty mogą służyć nieformalnej edukacji obywatelskiej Polaków.

PSiD przeprowadził także kolejną edycję badań stabilności funkcjonowania trzeciego sektora w Polsce, czyli CSO Sustainability Index 2014. Wyniki zorganizowanego w ramach badania panelu eksperckiego, omówione w raporcie w języku polskim i angielskim, posłużyły nam do zainicjowania debaty w środowisku organizacji pozarządowych i wspierających je instytucji publicznych, na temat warunków pracy w trzecim sektorze w Polsce. Temat ten wybraliśmy jako istotny w kontekście stabilności funkcjonowania organizacji obywatelskich w naszym kraju i możliwości ich dalszego rozwoju.

W 2015 roku rozpoczęła się w Polsce realizacja nowej edycji funduszy unijnych, przyznanych w perspektywie finansowej UE na lata 2014-2020. Eksperci PSiD włączali się w tym kontekście w prace koordynowanej przez Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych grupy ds. monitoringu i rzecznictwa funduszy europejskich 2014-2020. Zajmowali się także przygotowaniem komentarzy do dokumentów konsultowanych w Komitecie monitorującym Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (szczególnie konkretnych priorytetów i wytycznych konkursowych).

ISP jest wydawcą kwartalnika „Trzeci Sektor”, w ramach którego przeprowadziliśmy I edycję konkursu na najlepszą pracę dyplomową (licencjacką lub magisterską) dotyczącą problematyki organizacji pozarządowych i społeczeństwa obywatelskiego. Ogłoszenie wyników konkursu i wręczenie nagród odbyło się podczas corocznej, ogólnopolskiej konferencji Kwartalnika „Pułapki zarządzania w organizacjach pozarządowych”.

Przeciwdziałanie korupcji i przejrzystość życia publicznego

W związku z odbywającymi się w 2015 roku dwoma kampaniami wyborczymi istotnym tematem dla ekspertów PDiSO było monitorowanie przejrzystości finansowania polskiej polityki i proponowanie nowych rozwiązań w tym zakresie. Kontynuowaliśmy prace analityczne związane z monitoringiem finansowania samorządowej kampanii wyborczej, przeprowadziliśmy m.in. weryfikację wyników monitoringu w świetle analizy treści sprawozdań finansowych komitetów wyborczych, a także wywiady z przedstawicielami wybranych komitetów i organów wyborczych. Działania te były podstawą prac nad dwoma publikacjami raportów: podsumowującego monitoring w Polsce oraz porównawczego, zawierającego również omówienie analogicznych działań monitoringowych prowadzonych przez partnerów ISP w Słowacji i Słowenii. Wyniki prac analitycznych były też podstawą do przygotowania przez ISP szeregu rekomendacji poświęconych przejrzystości i kontroli finansowania działalności wyborczej oraz włączenia się ISP do debaty publicznej nad najważniejszymi z perspektywy

transparentności lukami w systemie finansowania polityki oraz wypracowania odpowiednich rozwiązań na rzecz ich likwidacji.

Program kontynuował międzynarodowe badania polityki antykorupcyjnej. Razem z partnerami z Czech, Słowacji, Węgier i Estonii, eksperci PSiD przeanalizowali specyfikę przeciwdziałania korupcji w Europie Środkowo-Wschodniej, w tym zagadnienia przejrzystości procesu legislacyjnego na poziomie parlamentarnym oraz finansowania partii politycznych i funkcjonowania instytucji antykorupcyjnych. Powstały analizy problemowe zawierające diagnozę i rekomendacje dla poszczególnych obszarów tematycznych. Odbyła się też konferencja poświęcona konfliktowi interesów w procesie stanowienia prawa i potrzebom zmian w zakresie regulacji lobbingu.

Poradnictwo prawne i obywatelskie

Instytut Spraw Publicznych kontynuował działania na rzecz poradnictwa prawnego i obywatelskiego, wspólnie z Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności, w ramach Programu „Wspieranie Organizacji Pozarządowych 2015 – Obywatel i Prawo”. Prowadziliśmy stronę internetową obywateliprawo.pl, która zyskała w trakcie roku ponad siedem tysięcy unikalnych użytkowników. Wspólnie z Platformą Współpracy Organizacji Poradniczych prowadziliśmy działania rzecznicze związane z rządowym projektem ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej. ISP wziął też udział w Kongresie Poradnictwa Prawnego i Obywatelskiego. Ekspert ISP przygotowali i poprowadzili tam cztery warsztaty na temat poradnictwa, wzięli udział w panelach dyskusyjnych, a publikacje Instytutu były prezentowane na targach organizacji poradniczych.

Wyzwania demograficzne

Polskie społeczeństwo jest jednym z najszybciej starzejących się w Europie. W parze ze wzrostem osób starszych będzie rosło zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze. Tymczasem w Polsce przeciwdziałanie niekorzystnym efektom związanym z procesami starzenia się koncentruje się

głównie na aktywizacji społecznej i zawodowej osób starszych. Jak dotąd nie wypracowano kompleksowego systemu pomocy osobom starszym potrzebujących wsparcia i zagrożonych niesamodzielnością. W 2015 roku Program Społeczeństwo i Demokracja podjął działania na rzecz rozwijania w Polsce sąsiedzkiego wsparcia osób starszych rozumianego zarówno jako działania wolontariackie, oddolne, samopomocowe, jak i regularna, zakontraktowana przez gminę usługa. Przeprowadziliśmy badanie diagnozujące uwarunkowania świadczenia sąsiedzkich usług opiekuńczych oraz wypracowaliśmy standardy tego typu usług. We współpracy z Poczta Polska przeprowadziliśmy także kampanię społeczną „Sąsiad potrzebny od zaraz” popularyzującą działania samopomocowe na rzecz osób starszych i dowartościowującą tego typu aktywność.

Ponadto we współpracy z Programem Polityki Migracyjnej opracowaliśmy publikację *Niewidzialna siła robocza. Migranci w usługach opiekuńczych nad osobami starszymi* podejmującą kwestię zatrudniania i funkcjonowania migranckich opiekunek domowych w sektorze opiekuńczym nad osobami starszymi.

Dialog społeczny i stosunki przemysłowe

PSiD w dalszym ciągu prowadził monitoring dialogu społecznego i stosunków przemysłowych w Polsce na potrzeby Eurofound. W 2015 roku przygotowaliśmy ponad 30 raportów poświęconych m.in. dyrektywie o urloпах macierzyńskich, roli partnerów społecznych w mechanizmie Semestru Europejskiego, funkcjonowaniu agencji pracy tymczasowej, polityce mieszkaniowej, roli kosztów pracy w tworzeniu stabilnych miejsc pracy, pracy osób starszych w związku z reformami wieku emerytalnego, mobilności społecznej, czy nierówności w warunkach pracy. Przygotowywaliśmy też dla Komisji Europejskiej informacje na temat restrukturyzacji na polskim rynku pracy (ponad 160 *fact sheets*). Ponadto włączaliśmy się w komentowanie aktualnych wydarzeń w obszarze dialogu społecznego. Kluczowe w 2015 roku było kształtowanie nowej formy instytucjonalnego dialogu społecznego, w szczególności przekształcenie Komisji Trójstronnej w Radę Dialogu Społecznego, a wojewódzkich komisji dialogu społecznego w wojewódzkie rady dialogu społecznego. Ponadto komentowaliśmy projekt nowelizacji ustawy o związkach zawodowych, której towarzyszyły liczne kontrowersje m.in. wskazujące na zagrożenie osłabienia pozycji związków zawodowych w dialogu społecznym.

Analitycy PSiD zajmowali się również i udzielali komentarzy na temat protestów pracowniczych w różnych sektorach gospodarki, bezrobocia osób młodych i wysokiego odsetka NEETs, zbyt dużego udziału umów terminowych, segmentacji polskiego rynku pracy, oparcia konkurencyjności polskiej gospodarki o niskie koszty pracy. Realizowaliśmy także badanie warunków pracy i wpływu na lokalne rynki pracy centrów logistycznych firmy Amazon pod Wrocławiem i Poznaniem. Diagnozowaliśmy, w jaki sposób wykorzystanie nowych technologii wpływa na zmiany w organizacji pracy. Analizie poddany został także dialog społeczny na poziomie firmy i sposób negocjowania warunków pracy z pracownikami. Innym istotnym obszarem działania w 2015 roku była analiza i promowanie przestrzegania praw pracowniczych wśród polskich migrantów w Wielkiej Brytanii. Zagadnienie to było do tej pory w dużym stopniu zaniedbane. W oparciu o realizowany projekt powstało jedno z pierwszych opracowań badawczych dotyczące tego tematu.

Innowacje społeczne

Spowolnienie rozwoju gospodarczego, które dotknęło Europę w latach 2008-2009 stało się impulsem do intensywniejszego poszukiwania na kontynencie nowych form prowadzenia działalności biznesowej i wytwórczej. Zaczęto jednocześnie podkreślać potrzebę bardziej efektywnego wykorzystywania środków publicznych, m.in. skierowanych na rozwiązywanie problemów społecznych oraz przełamywania barier między różnymi sektorami lokalnej gospodarki. Wskazuje się też na potrzebę poszukiwania innowacyjnych rozwiązań w tym zakresie. Stąd dostrzegaliśmy w Europie (i w rezultacie także w Polsce) wzrost zainteresowania tzw. przedsiębiorczością społeczną, tj. działalnością łączącą cele biznesowe z rozwiązywaniem problemów społecznych. W Polsce tego typu aktywność prowadzi także część organizacji pozarządowych czy podmiotów im pokrewnych (np. spółdzielnie socjalne). W 2015 roku kontynuowaliśmy te działania badaniem poświęconym kondycji spółdzielni socjalnych w Polsce, które podsumowaliśmy w publikacji *Od pomysłu do rozwoju lokalnego. Badania spółdzielni socjalnych w Polsce*.

W tym samym czasie razem z 17 organizacjami partnerskimi podjęliśmy się realizacji międzynarodowego projektu badawczego „Innovative Social Investment: Strengthening communities in Europe (InnoSI)”. Przewiduje on przeprowadzenie europejskich

badań dotyczących lokalnych (i narodowych) mechanizmów finansowych związanych z tzw. inwestycjami społecznymi (m.in. skierowanych na rozwiązywanie problemów społecznych w innowacyjny sposób). Główna rola ISP polega na upowszechnieniu wypracowanych w oparciu o wyniki tych badań modelowych rozwiązań w tym zakresie. Działania te wpiszą się w cele unijnych dokumentów programowych – strategii Europa 2020 oraz Aktu o Jednolitym Rynku. Pozwolą one także podjąć refleksję nad nowymi rozwiązaniami w zakresie finansowania przedsiębiorstw społecznych po spodziewanym ograniczeniu strumienia funduszy unijnych od 2020 roku.

Ubóstwo energetyczne

W 2015 roku wraz z Instytutem na rzecz Ekorozwoju oraz Instytutem Badań Strukturalnych wypracowaliśmy polską definicję ubóstwa energetycznego oraz statystyczne opracowanie charakterystyki tego zjawiska w naszym kraju. Uczestniczyliśmy w działaniach rzeczniczych w sprawie włączenia tego zagadnienia w ramy polityk publicznych. Funkcjonujący obecnie dodatek energetyczny, który jest jedynym bezpośrednim instrumentem wsparcia ubogich energetycznie, nie spełnia swojej roli zmniejszania skali zjawiska w Polsce, ponieważ trafia ledwie do 7% gospodarstw domowych w tej grupie. Zmiany rekomendowane przez Instytut Spraw Publicznych, Instytut na rzecz Ekorozwoju i Instytut Badań Strukturalnych wciąż nie są wdrażane przez rząd.

Zespół:

dr Paulina Sobiesiak-Penszko (kierowniczka programu/analityczka), Aleksandra Kobylińska (koordynatorka projektów/analityczka), Małgorzata Koziarek (koordynatorka projektów/analityczka), Dominik Owczarek (koordynator projektów, analityk), Filip Pazderski (kierownik projektów/analityk), Izabela Przybysz (kierowniczka projektów/analityczka), Agata Winiarska (koordynatorka projektów), Andriy Korniychuk (stypendysta).

Eksperci współpracujący z programem:

dr Ewa Bogacz-Wojtanowska, dr Jan Czarzasty, dr hab. Magdalena Dudkiewicz, prof. Juliusz Gardawski, dr Tomasz Gąsior, dr Marcin Jewdokimow, Ewelina Kuźmich, dr Adam Mrozowski, Maciej Pańków, dr Mariola Raclaw, dr Agnieszka Rymśa, dr hab. Marek Rymśa, Adam Sawicki, Tomasz Schimanek, Barbara Surdykowska, dr Marta Trawinska, Marek Solon-Lipiński, dr Bartłomiej Walczak, Marcin Waszak, dr Marianna Zieleńska.

Program Polityki Migracyjnej

Program Polityki Migracyjnej koncentruje swoją działalność na polskiej i europejskiej polityce migracyjnej oraz integracyjnej, prowadzi badania w dziedzinie migracji – zarówno imigracji do Polski, jak i emigracji Polaków za granicą. Zajmujemy się bezpośrednim wsparciem imigrantów w procesie integracji (poradnictwo prawne, psychoedukacja). Program angażuje się w debatę dotyczącą polityki migracyjnej, poprzez organizowanie konferencji i seminariów promujących dobre praktyki i rozwiązania stosowane w państwach UE i w Polsce.

Tematy wiodące w 2015 roku:

- Integracja cudzoziemców, przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu cudzoziemców, wzmacnianie dialogu międzykulturowego
- Polscy migranci w Unii Europejskiej
- Przemiany demograficzne a migracja
- Kryzys migracyjny w Europie

Rok 2015 w liczbach:

- 13 realizowanych projektów
- 6 uzyskanych grantów
- 12 wydanych publikacji
- 10 zorganizowanych konferencji i seminariów
- 42 szkolenia i warsztaty

Integracja cudzoziemców, przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu cudzoziemców, wzmacnianie dialogu międzykulturowego

W 2015 roku Program kontynuował kampanię społeczną „Zobacz Niewidzialne” mającą na celu wzmacnianie dialogu międzykulturowego i zwiększenie wrażliwości na zjawisko dyskryminacji kobiet migrantek na rynku pracy i w życiu społecznym. Tytuł, a zarazem hasło przewodnie kampanii, to apel o zwrócenie uwagi na sytuację pracujących i mieszkających w Polsce migrantek, które dla wielu Polaków są „niewidzialne”, a zarazem w szczególny sposób narażone są na dyskryminację. Kampania ta miała przede wszystkim charakter edukacyjny, ale jej celem było także zaangażowanie społeczności migranckiej i Polaków w dialog międzykulturowy.

Wspólnie z „Gazetą Wyborczą”, partnerem kampanii, zorganizowaliśmy debatę poświęconą sytuacji migrantek w Polsce połączoną z polską premierą filmu dokumentalnego „This is my home now”. Debatę poprzedziła publikacja cyklu reportaży o problemach migrantek na rynku pracy. W ramach kampanii przygotowaliśmy także wystawę portretów migrantek mieszkających w Polsce pt. „Cudzoziemki w Polsce” i zorganizowaliśmy konkurs na opowiadanie lub list opisujący doświadczenia związane z życiem w naszym kraju. Wręczenie nagród odbyło się

podczas wieczoru opowieści zorganizowanego we współpracy z Instytutem Reportażu. Część tekstów przesłanych na konkurs oraz fotografie bohaterek wystawy autorstwa Bartosza Bobkowskiego ukazały się w albumie ISP *Kierunek: Polska*. Materiały powstałe w ramach kampanii można znaleźć na stronie www.zobaczniewidzialne.pl.

Staraliśmy się wspierać integrację cudzoziemców z polskim społeczeństwem i poprawiać ich komfort życia w Polsce organizując dla nich serię warsztatów adaptacji kulturowej, z wiedzy prawnej i obywatelskiej dla studentów zagranicznych oraz warsztatów kształtujących umiejętności międzykulturowe dla studentów z Polski i z zagranicy. Zorganizowaliśmy również konkurs filmowy pod hasłem „Nakręć się na wielokulturowość” skierowany do uczniów szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych z całej Polski. Jego celem było wzmocnienie i właściwe ukierunkowanie dialogu międzykulturowego poprzez wzbudzenie zainteresowania i zaangażowania wśród uczniów. PPM kontynuował również blog o tematyce migracyjnej pt. „ISP o migracjach”, dostępny na stronie <http://www.tokfm.pl/blogi/instytut-spraw?page=2>.

PPM prowadził działania mające na celu wspieranie cudzoziemców w integracji na polskim rynku pracy. Bezpośrednie doradztwo i szkolenia umożliwiły pozyskanie wiedzy i umiejętności pozwalających wejść cudzoziemcom na oficjalny rynek pracy tj. uzyskanie legalnego zatrudnienia, otwarcie i prowadzenie własnej firmy, lub zmianę profilu już istniejącego przedsiębiorstwa kolejnym uczestnikom projektu. Przeprowadzone zostały również szkolenia dla pracodawców dotyczące prawnych i kulturowych aspektów zatrudniania cudzoziemców.

W 2015 r. PPM zakończył działania obejmujące poradnictwo prawne dla migrantów przymusowych w Polsce, realizowane we współpracy z Helsińską Fundacją Praw Człowieka, Uniwersytetem Warszawskim oraz Stowarzyszeniem Interwencji Prawnej. W ramach tych działań opracowana została m.in. ekspertyza dotycząca sytuacji uchodźców z Ukrainy w krajach sąsiednich.

Program tradycyjnie promował równe traktowanie cudzoziemców w Polsce. Zbadaliśmy m.in. sytuację migrantów w dostępie do usług gastronomiczno-rozrywkowych oraz usług bankowych za pomocą nowatorskiej w badaniach socjologicznych techniki tzw. „tajemniczego klienta”. Rozpoznanie problemów i barier, przed jakimi stoją cudzoziemcy w naszym kraju, posłużyło przygotowaniu szkoleń dla wybranych grup- przedstawicieli organizacji pozarządowych, pracodawców usługodawców. Ich celem było przeciwdziałanie wykluczeniu cudzoziemców w Polsce oraz promowanie tzw. testów dyskryminacyjnych i badań typu „tajemniczy klient” jako techniki skutecznie wykrywającej nierówne traktowanie członków niektórych grup społecznych. Przygotowaliśmy również realizację cyklu reportażu radiowych oraz virali, służących podniesieniu wiedzy społeczeństwa na temat problemu dyskryminacji cudzoziemców w Polsce.

W 2015 roku Program Polityki Migracyjnej kontynuował prace nad ewaluacją nowej ustawy o nadawaniu obywatelstwa polskiego, która weszła w życie 15 sierpnia 2012 roku. W toku badań jakościowych i ilościowych poddano ocenie procedury naturalizacyjne stosowane w Polsce, koncentrując się m.in. na tym, jakie trudności sprawiają osobom aplikującym, w jakim stopniu wymogi są zrozumiałe i możliwe do

spełnienia, oraz np. na ile proces ten charakteryzuje się przejrzystością i gwarancjami równego traktowania różnych kategorii cudzoziemców. Poza działalnością badawczą uruchomiony został portal internetowy www.obywatelstwo.org.pl skierowany do cudzoziemców starających się o polskie obywatelstwo. Wydana została również publikacja zawierająca analizy m. in. dotyczące międzynarodowych doświadczeń w obszarze nadawania obywatelstwa, jak również raport z przeprowadzonych badań.

W drugim kwartale 2015 upowszechnialiśmy wyniki ewaluacji regulacji prawnych i polityki integracyjnej przeprowadzonej przez ISP i 30 innych głównie europejskich organizacji w ramach kolejnej edycji międzynarodowego projektu MIPEX. Ewaluacji poddano m. in. dostęp do edukacji, partycypację obywatelską, łączenie rodzin, dostęp do rynku pracy czy proces nabywania obywatelstwa polskiego.

Polscy migranci w Unii Europejskiej

Polscy emigranci to grupa, której główną motywacją do wyjazdu z Polski są warunki bytowe i nadzieja na ich poprawienie w zamożniejszym kraju. Ważnym zagadnieniem staje się więc kwestia przestrzegania praw pracowniczych, jak również możliwość negocjowania warunków pracy w ramach rozwiniętych struktur dialogu społecznego. Program przeprowadził badania służące przygotowaniu diagnozy sytuacji polskich pracowników w Wielkiej Brytanii, wzmocnienia ich na brytyjskim rynku pracy oraz w strukturach dialogu społecznego, przede wszystkim w związkach zawodowych. Przeprowadziliśmy serię badań na temat działalności związkowej Polaków na Wyspach i przygotowaliśmy dla nich broszurę informacyjną na temat praw pracowniczych oraz korzyści płynących z członkostwa w związku zawodowym.

W 2015 roku ISP wraz z partnerami z Wielkiej Brytanii (UK Citizens Charity i New Europeans) oraz Niemiec (DICO) realizował również inne międzynarodowe przedsięwzięcie na rzecz aktywizacji społecznej i politycznej migrujących obywateli UE. Opracowaliśmy interaktywny internetowy poradnik dla unijnych obywateli mieszkających i pracujących poza krajem swojego pochodzenia dostępny pod adresem: www.togetherineurope.com. Poradnik miał

nie tylko podnieść świadomość na temat ich praw jako obywateli UE, ale także zainspirować do włączenia się w życie nowej lokalnej społeczności i większej obywatelskiej partycypacji. ISP zorganizował też warsztaty z zakresu community organising dla polskich aktywistów działających na rzecz uchodźców na szczeblu lokalnym.

Przemiany demograficzne a migracja

Jednym z wyzwań związanych z procesem starzenia się społeczeństwa, wzrostem odsetka kobiet aktywnych zawodowo oraz coraz mniejszym potencjałem opiekuńczym rodzin w Polsce, jest zapewnienie opieki osobom starszym. Migracja siły roboczej, zatrudnianej w sektorze medyczno-opiekuńczym jest postrzegana w związku z tym jako jedno z rozwiązań wymienionych powyżej problemów demograficznych. Podobnie jak w Wielkiej Brytanii, Francji czy Niemczech, także w Polsce rola cudzoziemskich pracowników zatrudnionych w tym sektorze usług będzie w dalszym ciągu rosła. W 2015 zorganizowaliśmy cykl debat oraz konferencji prezentujących wyniki badań dotyczących zatrudnienia migrantów w sektorze opiekuńczym. Dodatkowo zainicjowaliśmy działania badawcze na temat migrantów wykwalifikowanych w

Polsce i Niemczech oraz przygotowaliśmy ekspertyzę dla Ministerstwa Gospodarki na temat instrumentów przyciągania wykwalifikowanych migrantów do Polski.

Kryzys uchodźczy

Program intensywnie uczestniczył w debacie na temat kryzysu uchodźczego w Europie. Zorganizowaliśmy również dwa spotkania dotyczące tematyki uchodźczej, spotkanie eksperckie dotyczące polityki Australii w tej kwestii oraz debatę na temat przyjmowania uchodźców przez Polskę i Niemcy z udziałem m.in. Aydan Özoğuz, Ministra Stanu w Kancelarii Federalnej Niemiec oraz Pełnomocnik Rządu do Spraw Migracji, Uchodźców i Integracji

Zespół:

Justyna Segeš Frelak (kierownik programu/starszy analityk), Karolina Grot (koordynatorka projektów/analityczka), dr Maryla Koss-Goryszewska (koordynatorka projektów/analityczka), Anna Piłat (koordynatorka projektów/analityczka), Dominika Potkańska (koordynatorka projektów/analityczka), Agnieszka Sitko (koordynatorka projektów/asystentka), Rafał Baczyński-Sielaczek (stypendysta), Andriy Kornychuk (stypendysta).

Eksperci współpracujący z programem:

Adam Chmura, dr Marek Dudkiewicz, Thomas Huddleston, Piotr Kaźmierkiewicz, dr Witold Klaus, Patrycja Mickiewicz, dr Magdalena Rosochacka-Gmitrzak, Monika Szulecka, Michał Garapich, Roch Dunin- Wąsowicz.

Obserwatorium Równości Płci

Obserwatorium Równości Płci jest inicjatywą mającą na celu analizowanie, monitorowanie i promowanie równości płci w Polsce. Poprzez działania grupy ekspertów i ekspertek zajmujących się problematyką konstytucyjnej zasady równości kobiet i mężczyzn monitorujemy działania legislacyjne, aktywność rządu i administracji publicznej. Na stronie internetowej rownoscplci.pl zamieszczamy opinie i komentarze dotyczące polskiej legislacji, działań władz na różnych szczeblach oraz aktów prawa międzynarodowego.

Tematy wiodące w 2015 roku:

- Prawo i płć
- Przemoc ekonomiczna
- Udział kobiet w polityce
- Kobiety na rynku pracy
- Piecza zastępcza

Rok 2015 w liczbach:

- 8 realizowanych projektów
- 6 uzyskanych grantów
- 4 publikacje
- 8 seminariów, konferencji, warsztatów
- 2186 fanów na profilu Facebook
- 12 wysłanych biuletynów

Prawo i płć

W roku 2015 Obserwatorium większość swoich działań poświęciło na badania w ramach projektu „(Nie)równość płci w prawie”, którego efektem będzie wydanie w 2016 roku Zielonej Księgi nierówności w prawie w obszarze ochrony zdrowia i rynku pracy. Prowadziliśmy monitoring działań legislacyjnych związanych z równością płci, zorganizowaliśmy 5 wykładów otwartych dla studentów prawa, uświadamiających im kwestię równego traktowania, a także zbadaliśmy 15 przypadków, w których osoby zostały pokrzywdzone ze względu na nierówność zapisaną w samym prawie.

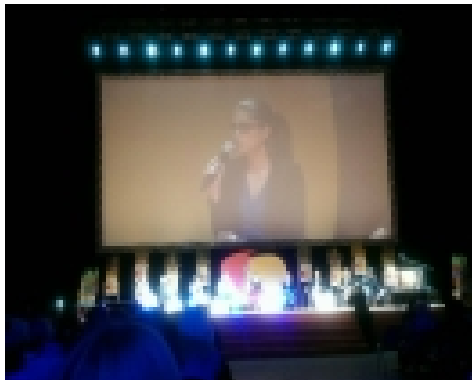
Przemoc ekonomiczna

W pierwszej połowie roku zorganizowaliśmy eksperckie seminarium, podczas którego przedstawiliśmy wyniki badań dotyczących przemocy ekonomicznej, a następnie opublikowaliśmy raport podsumowujący projekt. Ważnym elementem działań Obserwatorium był też monitoring procesu ratyfikacji, a następnie implementacji

Konwencji Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Udział kobiet w polityce

Rok 2015, podobnie jak 2014, był rokiem wyborczym. Monitorowaliśmy wybory prezydenckie oraz wybory parlamentarne pod kątem liczby kandydatek, ich obecności w mediach, a także stosunku partii politycznych do kobiet w procesie wyborczym. Skupialiśmy się w głównej mierze właśnie na partiach jako jednym z kluczowych ogniw w procesie zwiększania udziału kobiet w polityce. Efektem naszych prac były dwa raporty na temat udziału kobiet w polityce wydane w języku polskim i angielskim, a także udział naszej ekspertki w seminarium w Brukseli na temat zmian politycznych w Polsce.

Kobiety na rynku pracy

W dalszym ciągu promowaliśmy rozwiązania prowadzące do zwiększania udziału kobiet w organach zarządzających spółek notowanych na giełdzie. ORP monitorowało działania Komisji Europejskiej związane z projektem Dyrektywy poprzedniej komisarz Vivian Reding, dotyczącej kwot płci w zarządach i radach nadzorczych spółek publicznych. Promowaliśmy także przedsiębiorczość wśród kobiet, m.in. poprzez zorganizowanie – we współpracy z Ambasadą Szwecji,

wydarzenia „Przedsiębiorcza, Pomysłowa, Przyszłościowa”, poświęconego funkcjonowaniu małych firm prowadzonych przez kobiety w obu krajach.

Nowym zagadnieniem, które podjęliśmy w kontekście rynku pracy, była problematyka polityki rodzinnej i tego, w jaki sposób nowe rozwiązania polityki pronatalistycznej wpłyną na aktywność zawodową kobiet. Opublikowaliśmy, między innymi, opinię na temat sztandarowego projektu Programu Rodzina 500+, ze szczególnym uwzględnieniem konsekwencji nowych rozwiązań dla sytuacji kobiet na rynku pracy. Obserwatorium włączyło się również w dyskusję nad feministycznymi odpowiedziami na neoliberalną politykę społeczną i gospodarczą w Europie Środkowo-Wschodniej. Ekspertka ORP wzięła udział w seminarium eksperckim organizowanym przez Fundację im. F. Eberta w Budapeszcie w pierwszym kwartale 2015 roku oraz w konferencji w Warszawie w drugiej połowie roku.

Pieczą zastępczą

W 2015 roku przeprowadziliśmy badania jakościowe na temat głównych barier stojących na drodze procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w Polsce. Najważniejsze wnioski z badania zaprezentowane zostały podczas eksperckiego okrągłego stołu, w którym wzięli udział kluczowi aktorzy tego procesu. Zwieńczeniem naszych działań będzie publikacja planowana na rok 2016, w której przedstawimy wyniki badań oraz dyskusji eksperckiej.

Zespół:

Małgorzata Druciarek (kierowniczka projektu/ analityczka), Aleksandra Niżyńska (kierowniczka projektu/ analityczka), Agata Chełstowska (stypendystka/analityczka)

Eksperci i ekspertki współpracujący/e z programem:

prof. dr hab. Małgorzata Fuszara, prof. dr hab. Monika Płatek, dr Marcin Walecki, prof. dr hab. Mirosław Wyrzykowski

Program Społeczeństwa Cyfrowego

Program Społeczeństwa Cyfrowego został utworzony w ISP w styczniu 2015 roku. Jego głównym celem jest uwzględnianie gwałtownego rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych w politykach publicznych będących przedmiotem zainteresowania ISP. Za nie mniej ważne zadanie stawia sobie wspieranie powstania trwałego mechanizmu podnoszenia kompetencji cyfrowych obywateli oraz budowanie świadomości kluczowego znaczenia tych kompetencji dla rozwoju indywidualnego i całego kraju. Program animuje i obsługuje Szerokie Porozumienie na Rzecz Umiejętności Cyfrowych (SPRUC) będące nieformalnym zrzeszeniem organizacji i firm działających na rzecz podniesienia poziomu umiejętności cyfrowych obywateli utworzone pod egidą Krajowego Lidera Cyfryzacji.

Tematy wiodące w 2015 roku:

- Jednolity Rynek Cyfrowy
- Wolność w Internecie i Otwarty Rząd
- Rozbudowa Szerokiego Porozumienia na Rzecz Umiejętności Cyfrowych
- Promocja wprowadzenia nauki kodowania do systemu edukacyjnego

Rok 2015 w liczbach:

- 2 realizowane projekty
- 3 uzyskane granty
- 7 usług sponsorskich
- 2 seminaria, konferencje
- 6 warsztatów
- 2 witryny internetowe

Jednolity Rynek Cyfrowy

Zasady wspólnego rynku w UE były przygotowywane w epoce analogowej. Wobec rewolucji technologicznej wymagają pilnej harmonizacji, aby zasady swobodnego przepływu towarów i usług mogła w pełni funkcjonować. Temu zagadnieniu poświęciliśmy dużą konferencję „Europejski Rynek Cyfrowy, umiejętności, gospodarka, praca” zorganizowaną pod auspicjami SPRUC we współpracy z Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji oraz Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej. Punktem wyjścia do dyskusji było przedstawienie przez wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej Andrusa Ansipa założeń planu Komisji Europejskiej „Digital Single Market”. Celem spotkania była mobilizacja opinii publicznej oraz wszystkich zainteresowanych środowisk do skutecznej współpracy na rzecz pełnego wykorzystania potencjału rozwojowego technologii cyfrowej. Rozmawialiśmy o szansach, jakie niesie ze sobą europejski rynek cyfrowy dla rozwoju gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa. W konferencji uczestniczyło ponad 400 przedstawicieli biznesu, świata akademickiego, sektora

edukacyjnego i pozarządowego oraz administracji rządowej i samorządowej, m.in. Michał Boni, Andrzej Halicki, Włodzimierz Marciński i Maciej Witucki.

Wolność w Internecie i Otwarty Rząd

W obecnej fazie rozwoju działania Programu Społeczeństwa Cyfrowego odpowiadają bardziej do-tankowi, gdyż ograniczone finansowanie nie pozwoliło jeszcze na podjęcie prac analityczno-badawczych na większą skalę. Jednak jednym z pierwszych działań programu była prezentacja raportu „Wolność w Internecie 2014 w krajach V4” przygotowanego wspólnie przez Transitions (TOL), PASOS (Policy Association for an Open Society) oraz Instytut Spraw Publicznych. Publikacji raportu towarzyszyła dyskusja na temat przyczyn odległego miejsca Polski opisanego w raporcie. Dyskusja była współorganizowana z Koalicją na rzecz Otwartego Rządu.

Rozbudowa Szerokiego Porozumienia na Rzecz Umiejętności Cyfrowych

Porozumienie (SPRUC) jest nieformalnym zrzeszeniem instytucji, organizacji i firm, które identyfikują się z jego celami i działają na rzecz ich realizacji. Poprzez wzrost świadomości o korzyściach, ale i zagrożeniach Porozumienie działa na rzecz dostępu do wiedzy i informacji, zdobywania umiejętności niezbędnych na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy, upowszechnienia partycypacji cyfrowej w życiu publicznym oraz aktywnego uczestnictwa w kulturze. Porozumienie skupia obecnie 57 uczestników, zarówno organizacji społecznych, jak i firm, a chętni mogą się rejestrować poprzez stronę internetową, deklarując swój wkład w realizację celów porozumienia. Porozumienie jest naturalną platformą współpracy z Krajowym Liderem Cyfryzacji. W ramach SPRUC działają aktywnie 3 grupy robocze: ds. komunikacji, ds. nauki kodowania i ds. dostępności treści internetowych. Grupują zainteresowanych uczestników i spotykają się 2-3 razy w roku w celu wymiany doświadczeń.

Promocja wprowadzenia nauki kodowania do systemu edukacyjnego

W jednym ze spotkań grupy roboczej ds. nauki kodowania wzięła udział Pani Anna Streżyńska – Minister Cyfryzacji. Doprowadziło to do ogłoszenia przez MEN pilotażu nauki kodowania na wszystkich poziomach edukacji szkolnej oraz uzupełnienia podstawy programowej z zakresu informatyki, które było już od dawna postulowane przez środowiska skupione w SPRUC.

Zespół:

Jacek Wojnarowski (kierownik programu)

Eksperti współpracujący z programem:

Dr Dominik Batorski, Piotr Arak, Włodzimierz Marciński - lider Cyfryzacji

Nagroda im. Jerzego Zimowskiego

VIII Edycja

Nagroda im. Jerzego Zimowskiego przyznawana jest od 2008 roku za działalność społeczną, publicystyczną, badawczą lub inną na rzecz grup społecznych, które znalazły się w sytuacjach nadzwyczajnych, w szczególności na rzecz migrantów i uchodźców. Nagroda ma również upamiętniać dzieło jej patrona, zmarłego w 2007 roku Jerzego Zimowskiego, wieloletniego członka zarządu Instytutu Spraw Publicznych, wiceministra spraw wewnętrznych w latach 1990-1996. Jerzy Zimowski w czasie swojej służby publicznej dużo uwagi poświęcał kwestiom migracji i uchodźców. Wprowadzał ustawodawstwo związane z polityką migracyjną. Przez kilkanaście lat był członkiem Rady do Spraw Uchodźców. Z jego udziałem odbywały się też m.in. pierwsze rozmowy o przystąpieniu Polski do strefy Schengen.

Kapituła:

Stana Buchowska, Mariusz Jakubowski, Wojciech Jagielski, prof. Lena Kolarska-Bobińska, dr Jacek Kucharczyk, prof. Wiktor Osiatyński, Janina Paradowska-Zimowska, Danuta Przywara, Anna Rutkiewicz, prof. Irena Rzeplińska, Tomasz Sadowski, prof. Krystyna Slany, Krystyna Starczewska, Wojciech Wróblewski

Aleksandra Chrzanowska i Ewa Ewart – Laureatki Nagrody im. Jerzego Zimowskiego 2015

Kapituła Nagrody im. Jerzego Zimowskiego w VIII edycji uhonorowała Aleksandrę Chrzanowską i Ewę Ewart. **Ewa Ewart** jest dokumentalistką, producentką filmów oraz dziennikarką dochodzeniową związaną z polskimi i światowymi mediami. Jest też laureatką prestiżowych nagród w dziedzinie dokumentu: trzykrotnie wyróżniono ją m. in. Brytyjskim Oskarem "Royal Television Society", dwukrotnie nominowana do amerykańskiej nagrody Emmy. W 2009 roku za cykl "Dokumenty Ewy Ewart" prezentowanych na antenie telewizji TVN

24 zdobyła nagrodę im. Andrzeja Woyciechowskiego, przyznaną za najlepszy materiał dziennikarski, który w istotny sposób zmienił życie Polaków. W uzasadnieniu przyznania Nagrody Ewie Ewart Kapituła napisała: *„jest obdarzona niezwykłą intuicją i ciekawością człowieka. Wielkie wydarzenia międzynarodowe, które są tłem jej filmów nie przesłaniają zwykłych ludzkich losów, a własna twórczość nie ogranicza posłannictwa: oprócz swoich filmów promuje najlepsze filmy innych autorów i nieznane światy, kultury i ludzi, których bez jej świadectwa nie moglibyśmy zrozumieć. Zwłaszcza teraz, gdy granice Europy usiłują przekroczyć tysiące ludzi, nie znający naszych języków, wyznający różne religie, kultywujący nieznane nam obyczaje, nie do przecenienia jest wiedza, jaka możemy uzyskać z twórczości i popularyzatorskiej działalności pani Ewy Ewart”*.

Aleksandra Chrzanowska jest doradczynią międzykulturową, działaczką społeczną, aktywną członkinią Stowarzyszenia Interwencji Prawnej, gdzie angażuje się w stworzone przez siebie Centrum Wolontariatu. Rocznie prowadzi około 500 spraw związanych z szeroko rozumianą integracją migrantów. Udziela się też na forum międzynarodowym, między innymi bierze udział w pracach koalicji HUMA, działającej na rzecz poprawy dostępu do pomocy medycznej dla migrantów oraz osób, ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. *„Aleksandra Chrzanowska zajmuje się tą sferą pomocy migrantom, która wydaje się mało widoczna, a z ludzkiego punktu widzenia jest niezwykle potrzebna. Stanowi cenne uzupełnienie działalności państwa, które bez wsparcia organizacji pozarządowych i wolontariuszy, nie byłoby w stanie wywiązać się ze swoich obowiązków. Praca Aleksandry Chrzanowskiej mieści się w szerokiej sferze – działań na rzecz integracji, stanowiącej kluczowy element – intensywnie obecnie dyskutowanej na forum europejskim – polityki wobec uchodźców i migrantów. Jednak głównym argumentem przemawiającym za przyznaniem Laureatce nagrody jest to, że jej działalność na rzecz migrantów jest po prostu głęboko humanistyczna.”* – napisała w uzasadnieniu Kapituła.

Uroczystość wręczenia nagrody odbyła się 16 września w warszawskim Klubie Bankowca. Słowo wstępne wygłosił Rzecznik Praw Obywatelskich dr Adam Bodnar, który odniósł się do obecnego kryzysu związanego z napływem uchodźców do Europy.

W uroczystości wzięli udział licznie zgromadzeni przedstawiciele administracji rządowej, urzędnicy państwowi, działacze społeczni, a także osobistości kultury, sztuki i nauki.

Wśród gości byli m.in. premier Ewa Kopacz, marszałkini Sejmu Małgorzata Kidawa-Błońska, ministrowie: obrony narodowej, nauki i szkolnictwa, pracy i polityki społecznej, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości.

Stypendia i Praktyki

Program Stypendialny „Nauka i Społeczeństwo”

Program Stypendialny „Nauka i Społeczeństwo” został utworzony w 2008 roku. Program umożliwia młodym badaczom wykorzystanie ich wiedzy, pomysłów i umiejętności w służbie publicznej poprzez udział w pracach naukowo-badawczych prowadzonych przez ISP. Ideą stypendium jest przygotowanie młodych naukowców do pracy eksperckiej. Oprócz udziału w bieżącej pracy badawczej Instytutu, szczególny nacisk położony jest na rozwijanie umiejętności pisania tekstów analitycznych skierowanych do decydentów i środowisk opiniotwórczych oraz rozpowszechnianie prac Instytutu na konferencjach, seminariach i w środkach masowego przekazu. Od początku utworzenia Programu Stypendialnego wzięło w nim udział dziewiętnaście osób z różnych miast i uczelni w Polsce. Program przez pierwsze dwa lata finansowany był z grantu Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe. Obecnie Instytut finansuje stypendia głównie ze środków pochodzących od sponsorów korporacyjnych. W 2015 roku dzięki wsparciu Fundacji PZU w programie stypendialnym wzięło udział pięć osób.

Stypendyści 2015

Maria Majkowska, stypendystka Programu Europejskiego (kwiecień 2014 – marzec 2015)

Absolwentka Interdyscyplinarnych Studiów Europeistycznych w Kolegium Europejskim w Natolinie (specjalizacja Rynek Wewnętrzny Unii Europejskiej) i Instytutu Filologii Angielskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Obecnie w trakcie studiów podyplomowych na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego, poświęconych mechanizmom funkcjonowania strefy euro. Odbyla staż w Dyrekcji Generalnej ds. Przemysłu i Przedsiębiorstw w Komisji Europejskiej w Brukseli, gdzie zajmowała się m.in. stanem innowacyjnych zamówień publicznych w poszczególnych krajach członkowskich UE. Na stażu w Departamencie Ekonomicznym Unii Europejskiej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP zajmowała się oceną europejskiej unii bankowej jako próby przerwania związków między zadłużeniem sektora prywatnego i publicznego. W ramach Programu Stypendialnego „Nauka i Społeczeństwo” w Instytucie Spraw Publicznych uczestniczyła w bieżących pracach Programu Europejskiego, prowadząc m.in. podstronę poświęconą Parlamentowi Europejskiemu i publikując na tematy związane z funkcjonowaniem pozostałych instytucji unijnych.

Agata Chełstowska, stypendystka Obserwatorium Równości Płci (wrzesień 2015 – luty 2016)

Antropolożka kultury, doktorantka w Instytucie Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego. Studiowała w New School for Social Research w Nowym Jorku, wykładała na Uniwersytecie w Kopenhadze i na Gender Studies UW. Specjalizuje się w antropologii krajów postsocjalistycznych, antropologii gender i antropologii ekonomicznej. Stypendystka zaangażowana była w liczne projekty Obserwatorium Równości Płci zarówno od strony merytorycznej, jak i organizacyjnej. Stypendystka prowadziła monitoring list wyborczych w wyborach parlamentarnych w 2015 roku pod kątem udziału kobiet jako kandydatek w wyborach oraz analizowała ich wyniki wyborcze. Jest współautorką raportu *Udział kobiet w wyborach parlamentarnych w 2015 roku. Wynik monitoringu*, który cieszył się dużym

zainteresowaniem mediów. Stypendystka monitorowała również prace nad ustawą o ordynacji wyborczej tzw. mechanizmem suwakowym. Przygotowała analizy na temat sposobów wykorzystania przez Polskę funduszy z Europejskiego Funduszu Globalizacji w aspekcie równości płci, systemu pieczy zastępczej i możliwości jego ulepszenia oraz poświęcone działalności nowopowstałych organizacji kobiecych w Polsce. Jest autorką raportu o systemie działania alimentów i funduszu alimentacyjnego w Polsce na tle krajów europejskich oraz współautorką analizy budżetu miasta Warszawy pod kątem wydatków planowanych na prowadzenie żłobków publicznych. Stypendystka, jako przedstawicielka ISP, uczestniczyła w pracach Koalicji CEDAW – grupy organizacji pozarządowych, monitorujących realizację przez instytucje publiczne postanowień Konwencji ONZ o Likwidacji Wszelkich Form Przemocy Wobec Kobiet.

Andriy Korniyshuk, stypendysta Programu Europejskiego i Programu Polityki Migracyjnej (wrzesień 2015 - luty 2016)

Doktorant w Szkole Nauk Społecznych IFIS PAN (obszar zainteresowań badawczych: deficyt demokracji w UE, legitymizacja instrumentów zarządzania ponadnarodowego w systemie politycznym UE), członek Zespołu Studiów Europejskich IFIS PAN. Dotychczas współpracował m.in. z Centrum Stosunków Międzynarodowych, Amnesty Int. Polska, Biurem Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji w Warszawie, Helsińską Fundacją Praw Człowieka. W ramach Programu Stypendialnego „Nauka i Społeczeństwo” stypendysta uczestniczył w bieżących pracach Programu Europejskiego, a także wspierał niektóre działania Programu Polityki Migracyjnej. Był zaangażowany w realizację projektu badawczego „Ukraińcy w Polsce i w Niemczech - zaangażowanie społeczno-polityczne, oczekiwania, możliwości” oraz w realizację międzynarodowego projektu „New Pact for Europe II – Regaining Trust Through Dialogue”. Stypendysta przygotował również kilka wniosków grantowych m.in. dotyczących analizy uproszczonej procedury dopuszczenia do pracy w Polsce, oceny sytuacji osób wewnętrznie przesiedlonych na Ukrainie oraz analizy kwestii polityzacji zjawiska mobilności obywateli UE. Jest współautorem publikacji ISP *EngageUkraine, Zaangażowanie Ukraińców w Polsce i Niemczech* pod redakcją A. Łady i K. Boettger oraz m.in. toolkitu dotyczącego partycypacji społecznej i politycznej obywateli UE „Together in Europe” oraz publikacji *Ukrainians in Poland and Germany: What Role during Euromaidan and Ukraine's ongoing Transformation?*, zaprezentowanej na międzynarodowej konferencji naukowej „Ukraine's historical and contemporary interlockings: A transnational perspective on transformations”.

Rafał Baczyński-Sielaczek, stypendysta Programu Polityki Migracyjnej (wrzesień 2015- luty 2016)

Doktorant w Zakładzie Polityki Społecznej Instytutu Socjologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Rozprawa doktorska przygotowywana pod kierunkiem prof. Krzysztofa Piątka „Imigracja jako potencjalny zasób ludzki dla polskiego rynku pracy. Studium przypadku beneficjentów abolicji dla cudzoziemców o nieuregulowanym statusie pobytu z 2012 roku”. W latach 2010-2015 pracownik Polskiej Akcji Humanitarnej – koordynator projektów na rzecz uchodźców. Zainteresowania badawcze oscylują wokół polityki społecznej i migracyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem procesów integracji i edukacji cudzoziemców w Polsce oraz polityki azylowej. Stypendysta był zaangażowany w badania poświęcone polskiej polityce recepcji i integracji migrantów przymusowych oraz możliwościom integracyjnym społeczeństwa polskiego w kontekście rychłego napływu uchodźców do Polski. W trakcie stypendium przygotował kilka wniosków grantowych m. in. dotyczących kompleksowego wsparcia społeczności lokalnej Podkopy Leśnej w zakresie recepcji i integracji uchodźców, wsparcia szkół w zakresie dialogu międzykulturowego poprzez promocję postaw otwartości i tolerancji wśród społeczności szkolnych, a także dotyczącego dialogu międzykulturowego, tolerancji oraz różnorodności społecznej na poziomie lokalnym. Reprezentował ISP na licznych konferencjach poświęconych problematyce uchodźstwa, migracji i integracji. Jest autorem publikacji ISP *Diagnoza polskiej polityki recepcji i integracji migrantów przymusowych*. Udzielił

ponadto ponad 100 wywiadów i komentarzy dla mediów tradycyjnych i elektronicznych na temat europejskiej i polskiej polityki wobec kryzysu uchodźczego w Europie, a także przyjmowania i integracji uchodźców w Polsce.

Marta Gałązka, stypendystka Programu Demokracja i Społeczeństwo (październik 2015 – kwiecień 2016)

Doktorantka w Instytucie Politologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Rozprawa doktorska dotyczy partii protestu w krajach Grupy Wyszehradzkiej. Przygotowywana jest pod kierunkiem prof. Klausa Ziemera. Dwukrotna stypendystka miasta stołecznego Warszawy. Współpracowała z Fundacją Batorego, Centrum Edukacji Obywatelskiej oraz Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości. Zainteresowania badawcze: politologia porównawcza, szczególnie systemy polityczne i systemy partyjne. Stypendystka była zaangażowana w realizację międzynarodowych badań poświęconych przejrzystości finansowania wyborów samorządowych w Europie Środkowo-Wschodniej. Stypendystka analizowała wydatki i sprawozdania finansowe komitetów wyborczych, mechanizmy finansowania polityki w wybranych krajach, dokumenty dotyczące zasad finansowania polityki na świecie, opracowywała rekomendacje. Jest autorką policy paper *Towards more transparency in financing local politics*, wydanej przez ISP w serii "Analizy i Opinie" oraz współautorką publikacji *Transparency of financing local politics in Poland, Slovakia and Slovenia*.

Praktyki

Instytut Spraw Publicznych prowadzi od wielu lat program praktyk studenckich i absolwenckich. Praktyki odbywają się przez cały rok we wszystkich Programach ISP oraz w działach publikacji i komunikacji. W 2015 roku w naszym programie praktyk wzięło udział 12 studentów i absolwentów.

Wydawnictwa

Instytut Spraw Publicznych jest wydawcą publikacji książkowych, kwartalnika „Trzeci Sektor” oraz dwóch serii: „Raporty, ekspertyzy, rekomendacje” oraz „Analizy i Opinie”. W 2015 roku ukazały się łącznie publikacje. Udział tytułów w danej kategorii ilustruje poniższa tabela:

Tab 1. Liczba publikacji ISP wydanych w poszczególnych kategoriach w 2015 r.

Publikacje ISP	Liczba publikacji wydanych w 2015
Publikacje książkowe	10
Kwartalnik „Trzeci Sektor”	4
„Raporty, ekspertyzy, rekomendacje”	29
„Analizy i Opinie”	2
Inne	1
Razem	46

Niemal wszystkie publikacje książkowe, raporty oraz „Analizy i Opinie” były rozpowszechniane bezpłatnie – zgodnie z wymogami grantodawców. Kwartalnik „Trzeci Sektor” w 2015 roku był dystrybuowany zarówno jako publikacja płatna, jak i bezpłatna. Bezpłatne publikacje były rozpowszechniane w wersji drukowanej i elektronicznej. Dystrybucja bezpłatna wersji drukowanych odbywa się przez wysyłkę pocztową do grup docelowych, udostępnienie publikacji na konferencjach i seminariach ISP, przekazywanie kopii instytucjom i organizacjom zajmującym się zagadnieniami omawianymi w opracowaniu. Dystrybucja elektroniczna – poprzez udostępnienie publikacji na stronie internetowej isp.org.pl i rozesłanie informacji o publikacji i linku do niej na adresy mailowe z baz danych ISP (18000 rekordów). W roku 2015 ukazały się:

Publikacje książkowe:

Agata Chelstowska, Małgorzata Druciarek, Aleksandra Niżyńska *Przemoc ekonomiczna w związkach*

Raport zawiera wyniki pierwszych w Polsce kompleksowych badań poświęconych zjawisku przemocy ekonomicznej, a także rekomendacje koniecznych zmian w przepisach prawa oraz w systemie przeciwdziałania przemocy w Polsce. Przemoc ekonomiczna jest jak kameleon: w różnych środowiskach w różnych środowiskach wygląda różnie, zależnie od zamożności rodziny. Przemoc fizyczną łatwo zdefiniować, przemoc ekonomiczną trudniej zauważyć i udowodnić. Polega na manipulacji przewagą materialną w celu kontrolowania drugiej osoby. Bardzo rzadko przyjmuje postać otwartego szantażu.

Aleksander Fuksiewicz, Agnieszka Łada, *Grupa bałtycka. Polska, Litwa, Łotwa i Estonia*

Konflikt na wschodzie Ukrainy uwypuklił nowe podobieństwa i różnice w polityce państw Europy Środkowo-Wschodniej w sprawach zagranicznych, a szczególnie w polityce wschodniej. Na najbardziej naturalnych sojuszników Polski, którzy na arenie Unii Europejskiej prezentują podobne spojrzenie na Rosję i politykę wschodnią UE, wyrastają Litwa, Łotwa i Estonia. Jednocześnie wiedza o podobieństwach i różnicach między społecznym postrzeganiem sytuacji międzynarodowej (konflikt na Ukrainie, sankcje wobec Rosji, NATO, kryzys uchodźczy), a także o tym, jak w regionie bałtyckim postrzegana jest Polska, a w Polsce – państwa bałtyckie, jest ograniczona. Publikacja dostarcza danych empirycznych, które wypełnią tę lukę.

Karolina Grot, Piotr Kaźmierkiewicz *Polska wobec nowych obywateli*

Nowelizacja Ustawy o obywatelstwie polskim z 2009 roku miała się przyczynić do zwiększenia liczby naturalizowanych obywateli i stworzenia bardziej przejrzystej procedury uznania za obywatela polskiego, a także ułatwić dostęp do obywatelstwa grupom pożądanym z punktu widzenia polskiej polityki migracyjnej. Badania Instytutu Spraw Publicznych wykazały jednak potrzebę usprawnienia praktyki przyznawania obywatelstwa przez wprowadzenie wielu zmian w przepisach Ustawy o obywatelstwie polskim oraz podniesienie świadomości wnioskodawców i nowych obywateli w zakresie ich praw i obowiązków.

Aleksandra Kobylińska, Lenka Petrakova, Filip Pazderski (red.), *Jak skutecznie zapobiegać korupcji? Przegląd rozwiązań europejskich dotyczących konfliktu interesów, finansowania polityki i dostępu do informacji publicznej*

W regionie Europy Środkowo-Wschodniej – w ramach budowania nowego porządku ustrojowego – wprowadzono liczne rozwiązania prawne i instytucjonalne służące przeciwdziałaniu zjawisku korupcji. Dotyczy to także trzech istotnych dziedzin życia publicznego: zapobieganiu zjawisku konfliktu interesów, przejrzystości finansowania polityki i dostępu do informacji publicznej. Są one przedmiotem zainteresowania niniejszej publikacji. Wprowadzenie do porządku prawnego rozbudowanych regulacji nie oznacza jednak automatycznie, że osiągają one zamierzone przez ustawodawcę cele. Dlatego niniejszy raport koncentruje się szczególnie na mechanizmach, które mają zapewnić skuteczne stosowanie przepisów: sankcjach, nadzorze instytucjonalnym, działaniach informacyjnych i edukacyjnych oraz wymaganiach dotyczących jawności.

Jacek Kucharczyk, Grigorij Meseżnikov (red.) *Diverging Voices, Converging Policies: The Visegrad States' Reactions to the Russia-Ukraine Conflict*

Rosyjska agresja na Ukrainę nie podzieliła państw Unii Europejskiej, które działając wspólnie nałożyły sankcje na Rosję. Jednak wystąpienie niektórych europejskich polityków podważyło społeczne postrzeganie jedności Europy. Przykładowo przywódcy krajów wyszehradzkich byli podzieleni w ocenie różnych aspektów konfliktu. Aby wyjaśnić różnice w postrzeganiu konfliktu w państwach regionu, ISP we współpracy z Fundacją im. Heinricha Bölla oraz think tankami z Czech, Słowacji i Węgier przygotował analizę różnych czynników wpływających na jego postrzeganie: doświadczeń historycznych, opinii publicznej, relacji gospodarczych, polityki zagranicznej i energetycznej.

Agnieszka Łada, Magdalena Skłodowska, Melchior Szczepanik, Łukasz Wenerski *Unia energetyczna z perspektywy Francji, Niemiec, Polski i Wielkiej Brytanii*

Ożywienie debaty o energetycznych problemach Unii Europejskiej w 2014 roku, wywołane polską propozycją utworzenia unii energetycznej, wskazuje, że jest to temat, którego znaczenie jest powszechnie doceniane. Konstatację tę potwierdzają opinie ekspertów zgromadzone przez ISP w czterech państwach: Francji, Niemczech, Polsce i Wielkiej Brytanii. Funkcjonowanie rynku energetycznego jest dalekie od oczekiwań, wydaje się więc, że tylko działając wspólnie – budując spójną europejską strategię, uwzględniającą wiele aspektów polityki energetycznej – będzie można zaradzić wielu istniejącym problemom. Przegląd opinii i oczekiwań w czterech państwach członkowskich wskazuje, że zaproponowana przez Komisję Europejską w lutym 2015 roku strategia ramowa na rzecz stabilnej unii energetycznej dobrze odzwierciedla dominujące poglądy dotyczące najpilniejszych wyzwań. Jest to jednak dokument dość ogólny i formułujący dużą liczbę priorytetów, które nie zawsze muszą być łatwe do pogodzenia.

Tomasz Schimanek, Barbara Kunysz-Syrytczyk, Podręcznik stosowania klauzul społecznych

Podręcznik stosowania klauzul społecznych jest zbiorem wiedzy i informacji użytecznych dla zamawiających, którzy już korzystają z tego rozwiązania lub zamierzają z niego korzystać, a także dla wykonawców, którzy będą realizować tego typu zamówienia.

Justyna Segeš Frelak, Anna Piłat (red.), Migranci w Polsce. Segregacja – sąsiedztwo – integracja

W publikacji podjęto problematykę dyskryminacji mieszkaniowej i sąsiedztwa wielokulturowego. Instytut Spraw Publicznych był jedną z pierwszych instytucji, która przeprowadziła badanie dyskryminacji na rynku mieszkań do wynajęcia metodą testu dyskryminacyjnego. W książce zawarto również raport z badania (jakościowego i ilościowego) relacji sąsiedzkich w dwóch podwarszawskich gminach – Raszynie i Legionowie – które mają zbliżoną charakterystykę społeczno-przestrzenną, różnią się jednak odsetkiem mieszkańców obcego pochodzenia. Głównym celem badania była diagnoza kapitału społecznego, szczególnie w wymiarze więzi sąsiedzkich i kształtowania życia społecznego między cudzoziemcami i mieszkańcami polskiego pochodzenia.

Paulina Sobiesiak-Penszko (red.), Niewidzialna siła robocza. Migranci w usługach opiekuńczych nad osobami starszymi

Publikacja podejmuje nierozpoznaną wcześniej problematykę zatrudniania i funkcjonowania migranckich pracowników na rynku prac opiekuńczych nad seniorami. Autorzy koncentrują się na ukazaniu społecznych, ekonomicznych, kulturowych, prawnoinstytucjonalnych i indywidualnych uwarunkowań cudzoziemskiej siły roboczej w usługach opiekuńczych. Kwestie te analizują z perspektywy wszystkich kluczowych podmiotów systemu opieki: pracodawców, seniorów oraz samych migrantów. Pokazują współzależności między opiekunami-migrantami, ich podopiecznymi i pracodawcami z prywatnych gospodarstw domowych. W książce omówiono również wyniki badań ilościowych dotyczących zatrudniania cudzoziemców przeprowadzonych wśród pracodawców instytucjonalnych świadczących usługi opiekuńcze nad osobami starszymi.

Kierunek Polska. Konkurs literacki

Publikacja prezentuje wybór prac migrantek mieszkających w Polsce przystanych na zorganizowany przez ISP konkurs literacki „Kierunek: Polska”. Konkurs był częścią kampanii społecznej, której tytuł, a zarazem hasło przewodnie „Zobacz

Niewidzialne” to apel o zwrócenie uwagi na sytuację pracujących i mieszkających w Polsce migrantek.

Kwartalnik „Trzeci Sektor”:

Wydawany od 2004 roku kwartalnik poświęcony jest tematyce społeczeństwa obywatelskiego. Ma charakter edukacyjny: dostarcza wiedzy na temat kondycji i perspektyw rozwoju trzeciego sektora i społeczeństwa obywatelskiego w Polsce, pełni też funkcję forum dyskusji na temat problemów dotyczących społeczeństwa obywatelskiego. Skierowany jest przede wszystkim do środowiska organizacji społecznych, ekspertów trzeciego sektora i decydentów. W roku 2015 ukazały się cztery numery kwartalnika:

- Boskie, cesarskie, obywatelskie, nr 34
- Imigracja, Integracja, Partycypacja, nr 35
- Zarządzanie w organizacjach non-profit, nr 36
- Aktywizacja po obywatelsku Kwartalnik Trzeci Sektor 37

„Analizy i Opinie”

„Analizy i Opinie” to seria krótkich kilkustronicowych analiz dotyczących istotnych dla Polski tematów. Za ich sprawą Instytut Spraw Publicznych chce jeszcze mocniej włączyć się w debatę publiczną – pokazywać istotne a często nieobecne w polskiej debacie problemy oraz rekomendować konkretne polityczne rozwiązania. W roku 2015 ukazały się:

- A. Łada, *Na drodze do polsko-bałtyckiej wspólnoty*
- A. Fuksiewicz, *Clear change in rhetoric, unclear change in policy. Polish foreign and European policies after 2015 parliamentary elections*

„Raporty, ekspertyzy, rekomendacje”

- R. Baczyński-Sielaczek, *Diagnoza polskiej polityki recepcji i integracji migrantów przymusowych*
- E. Bogacz-Wojtanowska, D. Potkańska, I. Przybysz, *Od pomysłu do rozwoju lokalnego, Badania spółdzielni socjalnych w Polsce*
- D. Bychawska-Siniarska, Z. Warso, *Internet to obszar wolności, ale pamiętajmy o niejasnościach prawnych*
- A. Chełstowska, *Jednomandatowe okręgi wyborcze a równość płci w wyborach parlamentarnych*
- A. Chełstowska, *Alimenty na dzieci. Przegląd systemów alimentacyjnych i dobrych praktyk z krajów europejskich*

- A. Chełstowska, M. Druciarek, A. Niżyńska, N. Skoczyła, *Udział kobiet w wyborach parlamentarnych w 2015 roku*
- A. Chmura *Zmiany w zakresie instytucji obywatelstwa wielokrotnego i instytucji nabycia obywatelstwa polskiego przez cudzoziemca wprowadzone Ustawą z dnia 2 kwietnia 2009 roku o obywatelstwie polskim*
- Z. Dančíková, L. Riapošová, *Analiza realizacji zapisów ustaw o dostępie do informacji publicznej w przedsiębiorstwach będących własnością państwa i samorządu*
- M. Dudkiewicz, M. Koss-Goryszewska, *Klient nasz pan? Wyniki testów dyskryminacyjnych w dostępie do usług rozrywkowych i bankowych*
- Thomas Huddleston, *The practice of becoming citizens*
- P. Kaźmierkiewicz, A. Piłat, J. Segeš Frelak (red.), *Przyciąganie do Polski wykwalifikowanych imigrantów. Diagnoza potrzeb w tym zakresie i rekomendacje dla polityki migracyjnej*
- P. Kaźmierkiewicz, *Naturalisation procedures in Visegrad Countries*
- A. Kobylińska, *Dostęp do informacji publicznej w Polsce – najważniejsze zasady i postulaty*
- A. Kobylińska, *Konflikt interesów w Polsce*
- A. Kobylińska, M. Folta (współpraca) *Sygnaliści - ludzie, którzy nie potrafią milczeć*
- M. Koziarek, *Partycypacja publiczna dzieci. Co można i warto zrobić w Warszawie*
- J. Kucharczyk, A. Łada, Ł. Wenerski, *Ukraińcy patrzą na zachód*
- J. Kucharczyk, A. Łada, Ł. Wenerski, *Razem czy osobno? Polacy, Niemcy i Rosjanie o kryzysie rosyjsko-ukraińskim*
- A. Łada, *All quiet in the Baltics?*
- A. Łada, *Barometr Polska – Niemcy 2015. Polacy o polsko-niemieckim partnerstwie we wspólnej Europie*
- M. Majkowska, *Niemiecka polityka europejska w ocenie Brytyjczyków, Czechów, Francuzów i Włochów*
- M. Majkowska, *TTiP w pigułce. Kilka faktów na temat umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi*
- P. Mickiewicz, *Uznanie za obywatela polskiego na gruncie ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 roku o obywatelstwie polskim – wybrane zagadnienia*
- A. Niżyńska, *Łączenie rodzin uchodźców – regulacje prawne i praktyka wybranych państw europejskich*
- F. Pazderski, *Finansowanie lokalnych kampanii wyborczych w Polsce i w Niemczech*
- W. Sadurski, *Porządek konstytucyjny w Polsce*
- A. Sawicki, *Finansowanie partii politycznych i kampanii wyborczych w Polsce*
- *Indeks stabilności NGO w Polsce*
- P. Sobiesiak-Penszko, F. Pazderski, *Zamieszanie wokół urny*

Inne:

- Agata Chełstowska, Michał P. Grapich *Pracujesz w Wielkiej Brytanii? Korzystaj z brytyjskiej ochrony (broszura)*

Wydarzenia

Konferencje

- „Imigrant czy obywatel? – kim jesteśmy na unijnym rynku pracy? , Wrocław, 17 kwietnia (ISP współorganizator)
- „Europejski rynek cyfrowy. Umiejętności, gospodarka, praca”- konferencja z udziałem wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej, Andrusa Ansipa, Warszawa, 14 maja
- „Migracja i integracja – wyzwanie dla Europy. Doświadczenia Polski i Austrii” , 12 czerwca 2015
- „Polska wobec nowych obywateli - ocena systemu nadawania obywatelstwa polskiego i polskiej polityki integracyjnej w świetle wskaźników MIPEX 2015”, Warszawa, 18 czerwca
- „Ustawa o petycjach – impuls dla aktywności obywatelskiej”, 15 września 2015,
- „Grupa Bałtycka. Nowa wspólnota interesów w odpowiedzi na kryzys współpracy wyszehradzkiej?”, Warszawa, 17 listopada
- „My, Samorząd. Ludzie, idee, innowacje”- konferencja z okazji 20-lecia Instytutu Spraw Publicznych”, Warszawa, 1 grudnia
- „Skąd się wzięli Warszawiacy?”, Festiwal Nowych Warszawiaków, Warszawa 4 grudnia
- „Pułapki zarządzania w organizacjach pozarządowych”, Warszawa, 7 grudnia
- „Jak dobrze mieć sąsiada. Od pomocy sąsiedzkiej do sąsiedzkich usług opiekuńczych”, Warszawa, 17 grudnia

Seminaria, debaty publiczne

- Debata "Bohater, zdrajca, kamikadze? Ludzie którzy nie potrafią milczeć", Warszawa, 15 stycznia

- Debata „Co nam da TTIP? Debata na temat umowy o wolnym handlu pomiędzy Unią Europejską i USA”, Warszawa, 22 stycznia
- Debata „Nabici we Franka”, Warszawa, 25 lutego
- Seminarium „Być migrantką w Polsce. Debata o społecznej i ekonomicznej sytuacji cudzoziemek” oraz polska premiera dokumentu pt. „This is my home now”, Warszawa, 19 marca
- Prezentacja „Barometr Polska – Niemcy 2015. Polacy o polsko-niemieckim partnerstwie we wspólnej Europie”, Warszawa, 25 marca
- Okrągły stół „Diverging Paths? Visegrad countries”, Warszawa, 30 marca
- Dyskusja poświęcona sytuacji gospodarczej w Rosji, Warszawa, 14 kwietnia
- Seminarium „Przemoc ekonomiczna. Prawo i przeciwdziałanie”, Warszawa, 15 kwietnia
- Prezentacja wyników badań „Dalecy czy bliscy? Polacy, Niemcy i Rosjanie o stosunkach z Rosją i kryzysie rosyjsko-ukraińskim”, Warszawa, 16 kwietnia
- Prezentacja wyników badania „Niemcy, Polacy i Rosjanie o konflikcie rosyjsko-ukraińskim”, Berlin, 17 kwietnia
- Seminarium „Sacrum – Profanum – Korzyść społeczna. Pomiedzy dobroczynnością i pożytkiem publicznym. Religijna działalność charytatywna i świecka filantropia wczoraj i dziś”, Kraków, 21 kwietnia
- „(Nie)równe prawo dla kobiet i mężczyzn” – cykl wykładów w Warszawie (19 maja), Poznaniu (11 maja), Białymstoku (3 czerwca), Olsztynie (15 maja), Krakowie (16 maja)
- Prezentacja wyników badań „Praca migrantów w sektorze opieki nad osobami starszymi – perspektywa pracodawców”, Warszawa, 20 maja
- Debata „Cudzoziemcy w metropolii warszawskiej. Segregacja czy sąsiedztwo”, Warszawa, 25 maja
- Seminarium „Lobbing i konflikt interesów w życiu publicznym”, Warszawa, 12 czerwca
- Dyskusja „Przejrzystość działania państwa i trudności z otwartym rządem”, Warszawa, 18 czerwca

- Seminarium „Sąsiedztwo wielokulturowe, segregacja mieszkaniowa a integracja migrantów. Doświadczenia Holandii i Polski”, 25 czerwca
- Seminarium „Energy Union – opportunities, challenges and barriers from the British, French, German and Polish perspective”, Warszawa, 29 czerwca
- Seminarium „Energy Union – Between Common European Goals and Divergent National Approaches”, Stiftung Genshagen, 1-2 lipca 2015,
- Seminarium „Europejska perspektywa Ukrainy”, Kijów, 24 września
- Debata „Nowi Warszawiacy” poświęcona przestrzeni miejskiej, Warszawa, 24 września
- Debata na temat odpowiedzialnych zamówień publicznych „Święto odpowiedzialnego kupowania”, Warszawa, 3 października
- Debata „Witamy w Europie? Uchodźcy w Polsce i w Niemczech”, Warszawa 13 października
- Debata „Ukraińcy patrzą na Zachód – jaka odpowiedź”, Warszawa, 14 października
- Debata „Warszawa – Miasto Europy”, Festiwal Nowych Warszawiaków, Warszawa, 15 października
- Debata „NGO - misja na umowę zlecenie? Zatrudnienie w organizacjach pozarządowych”, Warszawa, 19 października

- Debata „Nic o nas bez nas. Czy na emigracji przestajemy być obywatelami?” Warszawa, 21 października
- Debata „Układanka WARSZAWA. Czy dzieci mogą mieć wpływ na miasto?” Warszawa, 7 listopada
- Dyskusja wokół raportu „Grupa bałtycka. Polska, Litwa, Łotwa, Estonia. W poszukiwaniu wspólnych interesów”, Tallin, 24 listopada
- Dyskusja wokół raportu „Grupa bałtycka. Polska, Litwa, Łotwa, Estonia. W poszukiwaniu wspólnych interesów”, Ryga, 25 listopada
- Dyskusja wokół raportu „Grupa bałtycka. Polska, Litwa, Łotwa, Estonia. W poszukiwaniu wspólnych interesów”, Wilno, 26 listopada
- Seminarium „Solidarność w działaniu. Prawa pracownicze, udział w dialogu społecznym oraz uzwiązkowanie Polaków w Wielkiej Brytanii”, Londyn, 26 listopada
- Okrągły stół „Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej w Polsce”, 2 grudnia
- Debata „#Uchodźcy. Wyzwanie? Szansa? Zagrożenie?”, Toruń, 10 grudnia
- Seminarium „Czy Polacy w Wielkiej Brytanii potrzebują związków zawodowych? Prawa pracownicze, udział Polaków w związkach zawodowych w Wielkiej Brytanii oraz współpraca polskich i brytyjskich związków zawodowych”, Warszawa, 18 grudnia

Konferencje prasowe

- „Small corrections or a heavy earthquake? Polish European policy after the elections”, 26 października

Warsztaty, szkolenia, spotkania

- Spotkanie Rady Programowej SPRUC, Warszawa, 16 stycznia
- Spotkanie partnerów konferencji na temat Jednolitego Rynku Cyfrowego, Warszawa 27 stycznia
- Szkolenie dla przedstawicieli łódzkich organizacji pozarządowych „Promocja równego traktowania w dostępie do dóbr i usług – sposoby badania i identyfikowania zachowań dyskryminacyjnych”, Łódź, 29 stycznia
- Szkolenie dla przedstawicieli lubelskich organizacji pozarządowych „Promocja równego traktowania w dostępie do dóbr i usług – sposoby badania i identyfikowania zachowań dyskryminacyjnych”, Lublin, 4 lutego
- „Zatrudnienie cudzoziemców. Szkolenie dla pracodawców”, Łódź, 7 lutego
- Szkolenie dla cudzoziemców „Ja na polskim rynku pracy -- jak skutecznie poszukiwać pracy w Polsce”, Warszawa, 9 lutego
- Szkolenie dla cudzoziemców „Moja firma w Polsce. Zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej krok po kroku”, Warszawa, 11 lutego
- Spotkanie partnerów konferencji na temat Jednolitego Rynku Cyfrowego, Warszawa, 20 lutego
- Szkolenie dla wrocławskich organizacji pozarządowych „Promocja równego traktowania w dostępie do dóbr i usług – sposoby badania i identyfikowania zachowań dyskryminacyjnych”, Wrocław, 4 marca
- Spotkanie „Przedsiębiorcza, Pomysłowa, Przyszłościowa” – Dzień Kobiet w Ambasadzie Szwecji, Warszawa, 5 marca
- Spotkanie dotyczące realizacji deklaracji uczestników SPRUC, 11 marca
- Konsultacje dla cudzoziemców dotyczące rozliczeń podatkowych za rok 2014, czyli wypełnianie druków PIT!, Warszawa 16 marca

- Szkolenie dla cudzoziemców „Ja na polskim rynku pracy – jak skutecznie szukać pracy w Polsce”, Warszawa, 23 marca
- Wizyta studyjna „Nowi polityczni liderzy na Ukrainie”, Warszawa–Kraków, 15-24 kwietnia
- Szkolenie dla cudzoziemców „Ja na polskim rynku pracy – jak skutecznie szukać pracy w Polsce”, Warszawa, 27 kwietnia
- Warsztaty adaptacji kulturowej dla studentów zagranicznych, Warszawa, 27 kwietnia
- Szkolenie „Bank równy dla wszystkich. Równe traktowanie standardem świadczonych usług”, Warszawa, 24 marca
- Szkolenie dla cudzoziemców „Moja firma w Polsce. Zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej krok po kroku”, Warszawa, 25 marca
- Warsztaty międzykulturowe dla studentów, Gdańsk, 21–22 kwietnia
- Szkolenie dla usługodawców „Równe traktowanie standardem świadczonych usług”, Warszawa, 29 kwietnia
- Szkolenie dla nauczycieli „Rozwiązywanie konfliktów i mediacja międzykulturowa w edukacji”, Warszawa, 11 maja
- Noc Muzeów na Muranowie: Wernisaż wystawy fotografii pt. „Cudzoziemki w Polsce”, Warszawa, 16 maja
- „Zatrudnienie cudzoziemców”, bezpłatne szkolenie dla pracodawców, Warszawa, 23 maja
- Szkolenie dla pracowników sektora finansowego „Bank równy dla wszystkich. Równe traktowanie standardem świadczonych usług”, Warszawa, 26 maja
- Warsztaty prawne dla studentów „Immigration Law – Workshop for Students”, Warszawa 28-29 maja
- Szkolenie dla organizacji pozarządowych „Rozwiązywanie konfliktów i mediacja międzykulturowa”, Warszawa, 10 czerwca
- Spotkanie Rady Programowej SPRUC, Warszawa, 30 czerwca
- Spotkanie eksperckie poświęcone wypracowaniu standardów sąsiedzkich usług opiekuńczych, Warszawa, 31 sierpnia
- Spotkanie Rady Programowej SPRUC, Warszawa, 11 września
- Spotkanie eksperckie poświęcone wypracowaniu standardów sąsiedzkich usług opiekuńczych, Warszawa, 17 września
- Szkolenie „Równe traktowanie standardem świadczonych usług”, Warszawa, 16 czerwca
- „Polityka azylowa i imigracyjna Australii z perspektywy europejskiej”, spotkanie z Adamem Warzelem, pracującym między innymi jako kierownik programów osiedlania imigrantów i uchodźców Federalnego Ministerstwa Imigracji w stanie Wiktoria (Melbourne) w Australii, Warszawa 1 października
- Warsztaty „Weź sprawy w swoje ręce i stań się organizatorem społeczności lokalnej”, Warszawa, 20-21 października
- Briefing „Small corrections or a heavy earthquake? Polish European policy after the elections”, Warszawa, 26 października,
- Spotkania konsultacyjne poświęcone standardom sąsiedzkich usług opiekuńczych – cykl spotkań w Łomży (27 października), Skwierzynie (3 listopada), Elblągu (9 listopada) i Warszawie (26 listopada),
- Warsztaty dla dzieci i młodzieży w wieku 6-12 lat „Szyfr do walizki marzeń”, Warszawa, 7 listopada
- Spotkanie dotyczące planowanie Godziny Kodowania i briefing dla Ministerstwa Cyfryzacji, Warszawa, 27 listopada

ANEKS

Projekty realizowane w roku 2015

Program Europejski

Polityka wschodnia

„Kryzys rosyjsko-ukraiński z perspektywy Polski, Niemiec i Rosji”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Łukasz Wenerski

Eksperti: dr Jacek Kucharczyk, dr Agnieszka Łada, Gabriele Schöller, Łukasz Wenerski

Celem projektu było zbadanie jak Polacy, Niemcy i Rosjanie oceniają wpływ konfliktu na wschodzie Ukrainy na wzajemne relacje pomiędzy krajami, reakcji różnych aktorów na kryzys oraz propozycji odpowiedzi na toczący się konflikt. Jak wynika z badań sondażowych przeprowadzonych przez Instytutu Spraw Publicznych i Fundację Bertelsmanna równolegle w Polsce i w Niemczech, oba społeczeństwa patrzą w dużej mierze podobnie na kwestie związane z konfliktem rosyjsko-ukraińskim. Ich opinie na temat Rosji są bliższe, niż przypuszcza wielu polskich i niemieckich komentatorów. Tak samo źle Polacy i Niemcy oceniają relacje swojego kraju z Rosją, podobnie obawiają się militarnej eskalacji konfliktu i są gotowi wspierać Ukrainę gospodarczo. Z kolei badanie przeprowadzone w Rosji pokazuje, że stosunki z Polską i Niemcami negatywnie oceniają także Rosjanie. Mimo że na toczący się konflikt patrzą z zupełnie innej perspektywy niż Polacy i Niemcy, to wyraźna większość z nich nie popiera zaangażowania militarnego Rosji po stronie separatystów we wschodniej Ukrainie. Wyniki badania zostały zaprezentowane w Warszawie, Berlinie, Kijowie i Moskwie.

Okres realizacji: styczeń – kwiecień 2015

Źródło finansowania: Fundacja Bertelsmanna

„Ukraińcy patrzą na Zachód”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Łukasz Wenerski

Eksperti: dr Jacek Kucharczyk, dr Agnieszka Łada, Gabriele Schöller, Łukasz Wenerski

ISP przeprowadził badanie sondażowe na Ukrainie, jak społeczeństwo ukraińskie ocenia politykę najważniejszych zachodnich partnerów wspierających drogę Ukrainy do demokracji i rozwoju gospodarczego, a także oczekiwań Ukraińców co do dalszych działań wspólnoty międzynarodowej w tym zakresie. Badanie pokazało również, na jakim poziomie utrzymuje się na Ukrainie społeczne poparcie dla integracji ze strukturami europejskimi i z Unią Euroazjatycką. Wyniki badania zaprezentowano na konferencjach w Warszawie, Berlinie i Kijowie.

Okres realizacji: marzec – wrzesień 2015

Źródło finansowania: Fundacja Bertelsmanna

„Nowi polityczni liderzy na Ukrainie”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Łukasz Wenerski

Eksperti: Joanna Fomina, Piotr Kaźmierkiewicz, Yuriy Stepanets

Budowa demokratycznego państwa, gotowego na członkostwo w strukturach europejskich wymaga od Ukrainy systemowych reform. Do dokonania prawdziwych zmian potrzeba w polityce nowych twarzy, ludzi, którzy już sprawdzili się, działając na rzecz społeczeństwa, a dla których kolejnym krokiem w karierze powinno być zaangażowanie się w politykę. Projekt ISP miał na celu przygotowanie działaczy społecznych, przedstawicieli i przedstawielek organizacji pozarządowych oraz lokalnych aktywistów i aktywistki do zaangażowania się w działalność polityczną na poziomie lokalnym lub krajowym. ISP przeprowadził serię szkoleń, m.in. na temat kreowania umiejętności przywódczych i umiejętności funkcjonowania w środowisku politycznym. Każdy z uczestników miał też za zadanie opracowanie i prezentację swojego pomysłu na reformę danego obszaru polityki publicznej. Z informacji ISP wynika, że 14 uczestników wzięło następnie udział w wyborach samorządowych na Ukrainie (inni angażowali się w sztabach wyborczych lub jako obserwatorzy), a 4 zostało wybranych do lokalnych władz.

Okres realizacji: wrzesień 2014 – lipiec 2015

Źródło finansowania: National Endowment for Democracy

„Ukraińcy w Polsce i w Niemczech – zaangażowanie społeczno-polityczne, oczekiwania, możliwości działania”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Łukasz Wenerski

Eksperti: Andryi Kornychuk, dr Agnieszka Łada, Justyna Seges Frelak, Łukasz Wenerski, Katrin Böttger, Julian Plottka, Magdalena Patalong, Ljudmyla Melnyk, Richard Steinberg

Projekt ma na celu przyjrzenie się zaangażowaniu społecznemu osób z ukraińskimi korzeniami (migranci oraz przedstawiciele mniejszości) żyjących w Polsce i w Niemczech na rzecz wsparcia Ukrainy i Ukraińców podczas Euromajdanu, aneksji Krymu oraz w związku z toczącym się obecnie konfliktem rosyjsko-ukraińskim na Donbasie. W drugiej połowie 2015 roku przeprowadzono w obu krajach kilkadziesiąt wywiadów z przedstawicielami ukraińskiej mniejszości zaangażowanymi we wsparcie Ukrainy oraz z ekspertami, którzy na co dzień zajmują się tematyką ukraińską. Raport z badań zostanie zaprezentowany w połowie 2016 roku.

Okres realizacji: maj 2015 – maj 2016

Źródło finansowania: Polsko-Niemiecka Fundacja na rzecz Nauki

„Reakcja Wyszehradu na konflikt rosyjsko-ukraiński”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: dr Jacek Kucharczyk

Ekspert: dr Jacek Kucharczyk, dr Agnieszka Łada, Aleksander Fuksiewicz, Łukasz Wenerski, Andreas Speiser

W ramach publikacji opublikowanej przez Fundację im. Heinricha Boella na temat stanowiska krajów Grupy Wyszehradzkiej wobec konfliktu rosyjsko-ukraińskiego, ISP

przygotował trzy rozdziały – analizy polskiej debaty publicznej na temat konfliktu, polityki zagranicznej wobec konfliktu i jego wpływu na polską gospodarkę i sektor energetyczny. Publikacja *Diverging Voices, Converging Politics: The Visegrad States' Reactions to the Russia-Ukraine Conflict* została wydana pod redakcją Jacka Kucharczyka i Grigorija Meseznikova.

Okres realizacji: styczeń–grudzień 2015

Źródło finansowania: Fundacja im. Heinricha Boella

Aktualne wyzwania w polityce europejskiej

„Unia energetyczna: perspektywa Polski, Francji, Niemiec i Wielkiej Brytanii”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Łukasz Wenerski

Eksperti: dr Agnieszka Łada, Magdalena Skłodowska, dr Melchior Szczepanik, Łukasz Wenerski, Stephen Bastos

ISP zbadał podobieństwa i różnice wobec koncepcji unii energetycznej we Francji, Wielkiej Brytanii, Polsce i Niemczech oraz umożliwił dyskusję i wymianę różnych punktów widzenia pomiędzy przedstawicielami czterech krajów. Na podstawie wywiadów przeprowadzonych w czterech krajach powstał raport *Unia energetyczna z perspektywy Francji, Niemiec, Polski i Wielkiej Brytanii*, zaprezentowany podczas konferencji w Warszawie, Genshagen pod Berlinem oraz w Londynie.

Okres realizacji: listopad 2014 – lipiec 2015

Źródło finansowania: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, PKN Orlen, Komisja Europejska, Fundacja Genshagen

„Debata o TTIP”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Aleksander Fuksiewicz

ISP we współpracy z Biurem Parlamentu Europejskiego zorganizował jedną z pierwszych w Polsce debat o Transatlantyckim Porozumieniu Handlowo-Inwestycyjnym. W debacie, która cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem, wzięli udział zwolennicy i przeciwnicy zawarcia umowy. Przygotowaliśmy też krótką publikację podsumowującą argumenty obu stron.

Okres realizacji: styczeń 2015

Źródło finansowania: Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego

„Wyszehrad w UE – jak wiele znaczymy?”

Kierownik projektu: dr Agnieszka Łada

Koordynator projektu: Maria Majkowska

Eksperti: Barbara Audycka, Grzegorz Gromadzki, dr Agnieszka Łada, dr Olga Markiewicz

Celem projektu było podsumowanie osiągnięć państw Grupy Wyszehradzkiej (V4) w ciągu dziesięciu lat członkostwa w UE w obszarach rynku wewnętrznego, obywatelstwa,

polityki zagranicznej i reformy instytucjonalnej UE, a także sformułowanie celów na najbliższe lata w wymienionych obszarach. Na jesieni 2014 zorganizowano konferencję w Warszawie z udziałem partnerów z Grupy Wyszehradzkiej pt. „Jeden Region, Wiele Historii,” na której podsumowano wnioski z retrospekcyjnej części analizy. Pełne wyniki analiz zostały zaprezentowane podczas seminarium na wiosnę 2015 w Warszawie

Okres realizacji: wrzesień 2013 – marzec 2015

Źródło finansowania: Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki, ESPON – Punkt Kontaktowy UW

„Polska i państwa bałtyckie – nowa wspólnota interesów?”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Aleksander Fuksiewicz

Ekspert: dr Agnieszka Łada, Aleksander Fuksiewicz

Konflikt na wschodzie Ukrainy uwypuklił podobieństwa i różnice w polityce zagranicznej państw Europy Środkowo-Wschodniej, a w szczególności w polityce wschodniej. Na najbardziej naturalnych sojuszników Polski, którzy na arenie Unii Europejskiej prezentują podobne spojrzenie na Rosję i politykę wschodnią Unii Europejskiej, wyrastają Litwa, Łotwa i Estonia. ISP przeprowadził badania opinii publicznej w Polsce i państwach bałtyckich oraz wywiady z ekspertami z Litwy, Łotwy i Estonii, aby sprawdzić, na ile podobne są opinie o sytuacji międzynarodowej i polityce wschodniej, w tym np. Partnerstwa Wschodniego, polityki wobec Rosji, w społeczeństwach Polski i państw bałtyckich. Przygotowana została publikacja *Grupa Bałtycka. Polska, Litwa, Łotwa i Estonia. W poszukiwaniu wspólnych interesów*, którą zaprezentowaliśmy na konferencjach w czterech stolicach Warszawie, Wilnie, Rydze i Tallinie.

Okres realizacji: marzec–grudzień 2015

Źródło finansowania: Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Fundacja PZU

„Wpływ konfliktu rosyjsko-ukraińskiego na postrzeganie relacji transatlantyckich w Polsce, Niemczech i USA”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Aleksander Fuksiewicz

Ekspert: dr Agnieszka Łada, Aleksander Fuksiewicz, Łukasz Wenerski

ISP prowadzi również badanie wpływu konfliktu na wschodzie na relacje między Europą a Stanami Zjednoczonymi. Wizyty studyjne w Berlinie i Waszyngtonie, analiza sondaży opinii publicznej oraz mediów posłużą przygotowaniu raportu, który zostanie zaprezentowany w 2016 roku.

Okres realizacji: lipiec 2015 – czerwiec 2016

Źródło finansowania: Fundacja Fritza Thyssena

„Trendy w polityce zagranicznej Wyszehradu”

Kierownik projektu: dr Agnieszka Łada

Koordynator projektu: Aleksander Fuksiewicz

Ekspert: Aleksander Fuksiewicz

Badanie kwestionariuszowe ekspertów z krajów Grupy Wyszehradzkiej umożliwiło poznanie ich ocen sytuacji międzynarodowej i opinii o polityce zagranicznej, integracji

europiejskiej i współpracy wyszehradzkiej. Specjalnie przygotowana przez lidera projektu, czeski instytut AMO, strona internetowa i raport umożliwiają porównanie opinii w Polsce, Czechach, na Słowacji i Węgrzech.

Okres realizacji: marzec – grudzień 2015

Źródło finansowania: Open Society Foundations, Fundacji Konrada Adenauera, Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej

„Polityka zagraniczna i europejska w polskiej kampanii wyborczej 2015”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Aleksander Fuksiewicz

Ekspert: Aleksander Fuksiewicz, dr Agnieszka Łada

Eksperti ISP dr Jacek Kucharczyk i dr Agnieszka Łada podzielili się swoimi refleksjami na temat polskiej polityki zagranicznej i europejskiej po wyborach parlamentarnych w Polsce na debacie w Warszawie, a dr Jacek Kucharczyk dodatkowo na konferencji Fundacji im. Heinricha Boella w Brukseli. Spotkania były poświęcone przyczynom zwycięstwa Prawa i Sprawiedliwości oraz przewidywanym działaniom nowego rządu na forum Unii Europejskiej i w stosunkach polsko-niemieckich, wobec kryzysu migracyjnego i kwestii przyjmowania uchodźców do Polski. ISP przygotował ponadto w języku angielskim analizę poświęconą przewidywanej polityce zagranicznej nowego rządu.

Okres realizacji: lipiec–grudzień 2015

Źródło finansowania: Fundacja im. Heinricha Boella

Stosunki polsko-niemieckie

„Barometr Polska–Niemcy 2015”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: dr Agnieszka Łada

Ekspert: dr Agnieszka Łada

ISP kontynuował serię „Barometr Polska–Niemcy”, w której regularnie badamy opinie Polaków na temat niemieckiego społeczeństwa i polityki. Badanie w 2015 roku poświęciliśmy zagadnieniom polityki europejskiej. Wyniki wskazały, że Polacy nadal chwalą niemiecką politykę w UE, ale mają wątpliwości, czy Niemcy traktują Polskę po partnersku. Podobnie jak co roku ISP wydał publikację w języku polskim i niemieckim, która cieszyła się dużym zainteresowaniem.

Okres realizacji: styczeń 2015 – kwiecień 2015

Źródło finansowania: Fundacja Konrada Adenauera

„Perspektywy rozwoju stosunków polsko-niemieckich w kontekście silniejszego przywództwa Niemiec w świecie– ekspertyza na zlecenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: dr Agnieszka Łada

Ekspert: dr Agnieszka Łada

W Niemczech zauważalna jest od kilku lat zmiana podejścia do roli tego kraju w świecie. Eksperci, ale i coraz częściej politycy, wskazują, że Niemcy muszą być aktywni nie tylko gospodarczo, ale również politycznie i wojskowo w różnych regionach świata. Zmiana ta wpływa na relacje polsko-niemieckie, stawiając przed polskim rządem nowe wyzwania w kształtowaniu relacji z najważniejszym partnerem. ISP przygotował na zlecenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych analizę, na temat oczekiwanych zmian w niemieckiej polityce zagranicznej i ich znaczenia dla polskiej polityki.

Okres realizacji: czerwiec 2015

Źródło finansowania: Ministerstwo Spraw Zagranicznych

„Przyszłość europejskiej polityki bezpieczeństwa i obronności z polsko-niemieckiej perspektywy”

Kierownik projektu i ekspert: dr Agnieszka Łada

Polityka bezpieczeństwa jest jednym z tematów, w których Polska i Niemcy nie zawsze mają jednakowe stanowisko. Różnice nie są jednak tak duże, jak wynika z niektórych komentarzy i dyskusji. Przeprowadzone w Berlinie i Warszawie wywiady oraz napisana na ich podstawie publikacja miały na celu wykazanie, jakie jest rzeczywiste stanowisko obu krajów oraz wytłumaczenie, skąd ono pochodzi – tak, aby pokonywać fałszywe interpretacje w debacie publicznej. Na początku 2015 roku ISP zorganizował debatę z udziałem wiceministra obrony narodowej, niemieckiego ambasadora oraz polskiego i niemieckiego eksperta, podczas której dyskutowano o wzajemnych oczekiwaniach w obszarze polityki bezpieczeństwa w kontekście zbliżającego się szczytu NATO w Warszawie.

Okres realizacji: październik – grudzień 2015

Źródła finansowania: Fundacja Konrada Adenauera

„Polsko-Niemieckie debaty parlamentarzystów”

Kierownik projektu: dr Agnieszka Łada

Koordynator projektu: Agnieszka Łada

Eksperci: dr Agnieszka Łada

Jednym z najważniejszych tematów polsko-niemieckiego dialogu jest obecnie polityka wschodnia, zwłaszcza koordynacja działań w obliczu kryzysu ukraińsko-rosyjskiego. Konieczna jest ciągła współpraca wszystkich środowisk w obu krajach, także parlamentarzystów. Podejmowaniu wspólnych działań może sprzyjać nieustannie prowadzony dialog i bieżąca wymiana opinii. W tym celu Instytut Spraw Publicznych wraz z Polen Institut Darmstadt zorganizował w 2014 roku spotkanie polskich i niemieckich parlamentarzystów należących do Polsko-Niemieckich Grup Parlamentarnych. W 2015 roku spotkanie poszerzone zostało o parlamentarzystów francuskich.

Okres realizacji: październik 2014 – czerwiec 2015

Źródło finansowania: Polen Institut Darmstadt (Fundacja Roberta Boscha)

„Wykwalifikowani migranci w Polsce i Niemczech”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Łukasz Wenerski

Eksperci: Andryi Kornychuk, dr Agnieszka Łada, Justyna Seges Frelak, Łukasz Wenerski

Projekt ma na celu zbadanie zjawiska migracji wykwalifikowanych pracowników ze szczególnym uwzględnieniem doświadczeń Polski i Niemiec. W celu sformułowania i przedyskutowania głównych wyzwań w kontekście przyciągania wykwalifikowanych pracowników zaplanowano serię działań, m.in. przeprowadzenie badań jakościowych w Polsce i Niemczech oraz zorganizowanie debat poświęconych zapotrzebowaniu na cudzoziemską, wykwalifikowaną siłę roboczą, sposobom przyciągania tej grupy pracowników oraz dotychczasowym politykom migracyjnym. Pierwsza dyskusja odbyła się w grudniu 2015 roku.

Okres realizacji: listopad 2015 – wrzesień 2016

Źródło finansowania: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Fundacja im. Friedricha Eberta w Warszawie

Program Społeczeństwo i Demokracja

Dialog obywatelski i rozwój trzeciego sektora

„Obywatelska Dąbrowa”

Kierownik projektu: Filip Pazderski

Eksperti: Małgorzata Koziarek, Dominik Owczarek

Ideą inicjatywy realizowanej przez ISP we współpracy z Gminą Dąbrowa Górnicza oraz Fundacją Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” było zwiększenie potencjału wspólnoty samorządowej Dąbrowy Górniczej w zakresie konsultacji społecznych. Działania projektu obejmowały partycypacyjne wypracowanie standardów konsultacji – regulaminu konsultacji społecznych i budżetu partycypacyjnego oraz wyszkolenie przedstawicieli administracji samorządowej i organizacji pozarządowych. Towarzyszyły temu działania doradcze oraz informacyjno-edukacyjne, w tym uruchomienie portalu konsultacyjnego. Upowszechniano również doświadczenia budżetu partycypacyjnego wśród 40 innych Jednostek Samorządu Terytorialnego.

Okres realizacji: lipiec 2013 – marzec 2015

Źródło finansowania: Priorytet V Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Dobre rządzenie, Działanie 5.4 Rozwój potencjału trzeciego sektora, Poddziałanie 5.4.2 Rozwój dialogu obywatelskiego

„Upowszechnienie wiedzy na temat petycji jako instrumentu zwiększającego wpływ obywateli na decyzje podejmowane przez administrację publiczną”

Koordynator projektu: Izabela Przybysz

Eksperti: Tomasz Schimanek, Paulina Sobiesiak-Penszko, Agata Winiarska

Celem długofalowym projektu jest zwiększenie wpływu obywateli na sprawy publiczne poprzez upowszechnienie stosowania petycji. W ramach projektu zaplanowano dwie zasadnicze ścieżki działań: przeprowadzenie ogólnopolskiej kampanii informacyjno-edukacyjnej na temat petycji (w tym konkurs dotyczący petycji, konferencje, spotkania dla przedstawicieli organizacji pozarządowych i samorządów lokalnych, założenie i prowadzenie strony www.petycje.edu.pl)

oraz przeprowadzenie monitoringu działania ustawy o petycjach w pierwszym roku jej funkcjonowania.

Okres realizacji: maj 2015 – listopad 2016

Źródło finansowania: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (Fundusz Inicjatyw Obywatelskich), Senat RP

„Dzieci warszawskie mają głos w sprawach publicznych”

Koordynator i ekspert projektu: Małgorzata Koziarek

Instytut Spraw Publicznych zorganizował otwartą debatę z udziałem przedstawicieli władz samorządowych, organizacji społecznych, szkół, dzieci oraz rodziców na temat narzędzi partycypacyjnych sprawdzających się w pracy z dziećmi i młodzieżą oraz możliwych barier uczestnictwa i pożądanym obszarów partycypacji. Debatę towarzyszył warsztat dla dzieci, na którym wypracowały one własne pomysły dla miasta. Korzystając z zebranych wskazówek i sugestii opracowano rekomendacje „Partycypacja publiczna dzieci. Co można i warto zrobić w Warszawie”, które upowszechniono wśród przedstawicieli urzędu miasta i urzędów dzielnicowych, i organizacji pozarządowych działających w komisjach dialogu społecznego oraz warszawskich placówek edukacyjnych.

Okres realizacji: październik 2015 – listopad 2015

Źródło finansowania: Miasto Stołeczne Warszawa

„Ocena zdolności rozwoju trzeciego sektora – CSO Sustainability Index” (2014–2015)

Koordynator projektu: Filip Pazderski

Ekspertki: Agnieszka Rymśka

ISP od 2004 roku przeprowadza ocenę kondycji organizacji obywatelskich w Polsce, zgodnie z metodologią Indeksu Stabilności (CSO Sustainability Index) – międzynarodowego, corocznego badania, koordynowanego przez United States Agency for International Development (USAID). W trakcie panelu dyskusyjnego eksperci oceniają poziom rozwoju i stabilność trzeciego sektora w Polsce, uwzględniając siedem wymiarów: otoczenie prawne, zdolności organizacyjne, kondycję finansową, rzecznictwo, świadczone usługi, infrastrukturę, wizerunek społeczny. Na podstawie wyników przygotowywany jest raport, publikowany w formie książkowej oraz na stronach USAID razem z raportami z pozostałych krajów uczestniczących w badaniu. W 2015 roku opracowaliśmy i opublikowaliśmy w języku polskim i angielskim raport poświęcony sytuacji trzeciego sektora w 2014 roku. Pochodzące z niego wnioski posłużyły do zainicjowania debaty na temat warunków pracy w trzecim sektorze w Polsce. Temat ten wybraliśmy jako istotny w kontekście stabilności funkcjonowania organizacji obywatelskich w naszym kraju i możliwości ich dalszego rozwoju. Jesienią rozpoczęliśmy realizację badania poświęconego sytuacji polskich organizacji obywatelskich w 2015 roku.

Okres realizacji: październik 2013 – październik 2014 (CSO SI 2013), październik 2014 – wrzesień 2015 (CSO SI 2014)

Źródło finansowania: USAID

Przeciwdziałanie korupcji i przejrzystość życia publicznego

„Promoting effective anti-corruption framework in the CEE countries”

Koordynator projektu: Aleksandra Kobylińska (do końca lutego 2015), Filip Pazderski (w okresie marzec – maj 2015)

Instytut Spraw Publicznych we współpracy z partnerami z Czech, Estonii, Słowacji i Węgier realizował monitoring stosowania prewencyjnych mechanizmów przeciwdziałania korupcji, obejmujących dostęp do informacji publicznej, zapobieganie konfliktowi interesów, ochronę sygnalistów oraz przejrzystość finansowania partii politycznych. W ramach projektu zrealizowano m.in. pionierskie badanie dotyczące sytuacji sygnalistów w Polsce oraz porównawcze badanie poświęcone dostępowi do informacji publicznej dotyczącej spółek państwowych i komunalnych.

Okres realizacji: maj 2013 – maj 2015

Źródło finansowania: Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Stosunków Wewnętrznych, Program Przeciwdziałania i Zwalczania Przestępczości

„Przejrzystość wyborów samorządowych w Europie Środkowo-Wschodniej”

Koordynator projektu: Małgorzata Koziarek

Eksperci: Paulina Sobiesiak-Penszko, Filip Pazderski

Instytut Spraw Publicznych we współpracy z partnerami ze Słowacji i Słowenii przeprowadził monitoring finansowania samorządowych kampanii wyborczych 2014 w trzech krajach: Polsce, Słowacji i Słowenii. Działania obejmowały m.in.: obserwację kampanii wyborczej w terenie przez przeszkolonych wolontariuszy, ciągły monitoring mediów i analizę sprawozdań finansowych komitetów wyborczych oraz wywiady pogłębione z komisarzami wyborczymi i pełnomocnikami finansowymi komitetów wyborczych. Zebrany i przeanalizowany materiał został omówiony w trzech krajowych publikacjach oraz policy papers adresowanych do decydentów i liderów opinii. Powstało również opracowanie porównawcze – przedstawiające otoczenie prawno-instytucjonalne finansowania polityki lokalnej w Polsce, Słowacji i Słowenii, a także porównujące wyniki monitoringu przeprowadzonego w tych trzech krajach.

Okres realizacji: maj 2014 – marzec 2016

Źródło finansowania: Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna Spraw Wewnętrznych, Program Przeciwdziałania i Zwalczania Przestępczości

„Wolność w Internecie w krajach Grupy Wyszehradzkiej 2014”

Koordynator projektu: Katarzyna Renaud

Ekspertki: Dominika Bychawska-Siniarska, Zuzanna Warso

Badanie miało na celu analizę wolności Internetu – w prawie i w praktyce – w czterech krajach Grupy Wyszehradzkiej. ISP przygotował raport dotyczący sytuacji w Polsce. Analizie poddano cztery główne obszary wolności w sieci: wolność wypowiedzi, stopień nadzoru, regulacji i ingerencji państwa (Wielki Brat), przejrzystość prawa regulującego aktywność internetową oraz stopień otwartości rządu, dostęp do informacji publicznej udzielanej przez organy administracji. W wyniku projektu powstały cztery raporty krajowe oraz raport porównawczy. Zostały one opublikowane na stronie internetowej projektu <http://www.internetfreedomvisegrad.org>. Badanie przeprowadzone zostało przez cztery ośrodki analityczne: Asocjacje pro mezinárodní otázky (AMO), Czechy, Centrum Studiów Mediów i Komunikacji, Instytut Spraw Publicznych (ISP), Wydział Polityki Społecznej, Uniwersytet Środkowoeuropejski, Węgry, Polska i Inštitút pre verejné otázky (IVO), Słowacja.

Okres realizacji: listopad 2013–kwiecień 2015

Źródło finansowania: Transitions (TOL)/PASOS (Policy Association for an Open Society)

Poradnictwo prawne i obywatelskie

„Wspieranie organizacji Pozarządowych 2015–Obywatel i Prawo ”

Koordynator: Agata Winiarska

W ramach programu prowadzony był monitoring otoczenia poradnictwa prawnego i obywatelskiego, podejmowano działania rzecznicze i konsultacyjne związane z planowanymi systemowymi rozwiązaniami ustawowymi, dotyczącymi nieodpłatnej pomocy prawnej (wraz z Platformą Współpracy Organizacji Poradniczych), działała także strona internetowa obywateliprawo.pl, na której prezentowano aktualne doniesienia na tematy związane z poradnictwem.

Okres realizacji: styczeń 2015 – grudzień 2015

Źródło finansowania: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

„Opracowanie kompleksowych i trwałych mechanizmów wsparcia dla poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce”

Eksperti: Tomasz Schimanek, Agata Winiarska

Głównym celem projektu było wypracowanie kierunków i zasad polityki państwa w zakresie wzmacniania i rozwoju poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce. Działanie miało charakter systemowy i partnerski, realizowane było we współpracy z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, Instytutem Prawa i Społeczeństwa, Fundacją Uniwersyteckich Poradni Prawnych i Związkiem Biur Porad Obywatelskich. W 2015 roku przedstawiciele ISP uczestniczyli w pracach Rady Programowej Kongresu Poradnictwa Prawnego i Obywatelskiego. W ramach samego Kongresu, który odbył się w lutym 2015 roku, eksperci Instytutu opracowali i poprowadzili cztery warsztaty o tematyce poradniczej, wzięli udział w panelach dyskusyjnych, zaś publikacje ISP były prezentowane na kongresowych Targach Poradnictwa.

Okres realizacji: marzec 2012 – maj 2015

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Społeczny Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Polityka społeczna i spójność społeczna

„Sąsiedzkie usługi opiekuńcze – idea i standardy”

Koordynator projektu: Izabela Przybysz

Eksperti: Paulina Sobiesiak-Penszko, Małgorzata Koziarek

Głównym celem projektu było podniesienie jakości i dostępności sąsiedzkich usług opiekuńczych poprzez wypracowanie standardów organizacji i świadczenia sąsiedzkich usług opiekuńczych, a także wspieranie i popularyzowanie działań na rzecz samopomocy i samoorganizacji osób starszych. Działania te miały z jednej strony przygotować grunt dla zmian proponowanych w ustawie o pomocy społecznej, gdzie m.in. został zaproponowany nowy instrument sąsiedzkich usług opiekuńczych, z drugiej zaś popularyzować samą ideę sąsiedzkiej pomocy i ukazywać wartość takiej aktywności. Do sformułowania propozycji standardów organizacji i świadczenia sąsiedzkich usług opiekuńczych została zastosowana metoda design thinking, która polega na tworzeniu innowacyjnych rozwiązań w oparciu o głębokie zrozumienie problemów i potrzeb ich odbiorców. W ramach projektu została także przeprowadzona kampania społeczna propagująca samopomoc sąsiedzką oraz uwrażliwiająca Polaków na problemy mieszkających obok nich ludzi starszych, której podstawowym elementem był konkurs „Potrzebni sąsiedzi” oraz przygotowanie filmów animowanych na temat samopomocy sąsiedzkiej. Efekty działań projektu zawiera publikacja *„Jak dobrze mieć sąsiada. Od sąsiedzkiej pomocy do sąsiedzkich usług opiekuńczych”*.

Okres realizacji: kwiecień 2015 – grudzień 2015

Źródło finansowania: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (Program ASOS), Poczta Polska

„Inclusive local economies through cooperatives development”

Koordynator projektu: Dominika Potkańska

Zespół ekspertów: Dominika Potkańska, Izabela Przybysz, Ewa Bogacz-Wojtanowska

Celem międzynarodowego projektu była analiza rozwoju spółdzielczości w krajach Grupy Wyszehradzkiej, wymiana doświadczeń wśród praktyków, ekspertów i przedstawicieli administracji publicznej z państw wyszehradzkich, a także stworzenie infrastruktury ułatwiającej zakładanie tego rodzaju podmiotów. Działania ISP obejmowały m.in. przeprowadzenie badań spółdzielni oraz spółdzielczości w Polsce, ich potencjału rozwoju w kontekście uwarunkowań historycznych, a także ram prawnych i polityk publicznych z obszaru spółdzielczości we wszystkich krajach V4. Na podstawie badań opracowano diagnozę sytuacji spółdzielczości w państwach V4, a także przygotowane zostały rekomendacje zmian prawnych w obszarze polityk publicznych dotyczących wsparcia rozwoju spółdzielczości i przedsiębiorczości społecznej. Zorganizowano też konferencję poświęconą tematyce rozwoju spółdzielczości i przedsiębiorczości społecznej w państwach regionu.

Okres realizacji: 2014 – 2015

Źródła finansowania: Fundusz Wyszehradzki

„Innovative Social Investment: Strengthening communities in Europe (InnoSI)”

Koordynator projektu/ekspert: Filip Pazderski

Eksperci: dr hab. Aldona Wiktorska-Świąćka, a ekspertkami dr Małgorzata Michalewska-Pawlak oraz dr Monika Klimowicz

Międzynarodowy projekt badawczy, realizowany przez Instytut Spraw Publicznych w ramach konsorcjum złożonego z uczelni oraz partnerów społecznych z 10 państw europejskich: Finlandii, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Niemiec, Szwecji, Węgier, Wielkiej Brytanii, Włoch oraz Polski. Konsorcjum jest kierowane przez Policy Evaluation Research Unit z Manchester Metropolitan University (www.mmuperu.co.uk). W ramach projektu prowadzone są badania nad innowacyjnymi strategiami inwestycyjnymi, dzięki którym możliwa jest poprawa jakości życia mieszkańców w miastach i regionach w Europie. Projekt zakłada przeprowadzenie

interdyscyplinarnych badań naukowych w celu analizy efektywności innowacyjnych inwestycji społecznych z uwzględnieniem znaczenia w nich kontekstu regionalnego, roli innowacji społecznych, potrzeby uznania i mierzenia społecznej, jak i ekonomicznej wartości w ocenie realizacji polityk oraz oddziaływania inwestycji społecznych na budowanie tożsamości społecznej w Europie.

Projekt jest finansowany przez Komisję Europejską, jego realizacja rozpoczęła się w maju 2014 roku i potrwa 30 miesięcy. Ze strony polskiej inicjatorem działań oraz kierownikiem pakietu zadań badawczych jest Uniwersytet Wrocławski. Instytut Spraw Publicznych odpowiada natomiast za upowszechnienie uzyskanych rezultatów oraz działania rzecznicze związane z przekazaniem wyników badań decydentom i nakłonieniem tych osób do ich wykorzystania w trakcie planowania polityk publicznych.

Okres realizacji: maj 2015 – listopad 2017

Źródło finansowania: Komisja Europejska, Ramowy Program Unii Europejskiej Horyzont 2020 w zakresie badań naukowych i innowacji

„Badanie zmiany praktyk uczestniczenia w kulturze wśród ludności wiejskiej”

Koordynator projektu/ekspert: Filip Pazderski

Ekspert: prof. dr hab Beata Łaciak, dr Bartłomiej Walczak, dr Marcin Jewdokimow

Od maja 2015 roku Instytut Spraw Publicznych realizuje projekt badawczy, w ramach którego przyglądamy się bliżej praktykom uczestnictwa w kulturze na obszarach wiejskich w Polsce oraz zmianom, jakie nastąpiły w ich zakresie na przestrzeni ostatnich 5 lat. Celem tej inicjatywy jest dostarczenie szczegółowego obrazu korzystania z kultury przez mieszkańców gmin wiejskich do 10 tys. mieszkańców.

W ramach tej inicjatywy zaplanowano badanie realizowane przy pomocy metody etnosondażu, łączącej elementy podejścia ilościowego (sondaż na reprezentatywnej próbie mieszkańców) i jakościowego (wywiady z kluczowymi aktorami). Z bazy gmin wiejskich posiadających do 10 tys. mieszkańców wylosowano w tym celu 45 jednostek, w których zrealizowano 40 wywiadów kwestionariuszowych z mieszkańcami oraz 6 wywiadów ankietarskich z przedstawicielami lokalnych instytucji i niezależnymi działaczami, zajmującymi się szeroko pojętą kulturą. Zostało ono poprzedzone szczegółową kwerendą dotychczas zrealizowanych badań z zakresu funkcjonowania kultury na obszarach wiejskich. Projekt obejmie także działania służące promocji wyników badań (zorganizowana zostanie m.in. debata nt. roli kultury na obszarach wiejskich) i jak najskuteczniejszemu ich zastosowaniu w praktyce. W ostatniej fazie realizacji tej inicjatywy odbędzie się panel delficki, podczas którego badacze wspólnie z ekspertami z dziedziny kultury, edukacji i samorządu wypracują rozwiązania, służące przełożeniu wniosków z badań na rozwiązania praktyczne.

Okres realizacji: maj 2015 – październik 2016

Źródło finansowania: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program Obserwatorium Kultury 2015

„Ubóstwo energetyczne w Polsce”

Badacze: Dominik Owczarek

Instytut Spraw Publicznych włączył się do zespołu Instytutu na rzecz Ekorozwoju i Instytutu Badań Strukturalnych w celu opracowania polskiej definicji zjawiska ubóstwa energetycznego, która powstała w oparciu o istniejącą konceptualizację w Wielkiej Brytanii. Na podstawie

Badania budżetów gospodarstw domowych realizowanego w trybie ciągłym przez GUS obliczona została skala tego zjawiska w naszym kraju, jak również opisana została jego statystyczna charakterystyka. Efekty prac zostały opublikowane w dwóch opracowaniach wydanych przez Instytut na rzecz Ekorozwoju i Instytutu Badań Strukturalnych.

Okres realizacji: czerwiec 2015 – listopad 2015

Źródło finansowania: Instytut na rzecz Ekorozwoju / Europejska Fundacja Klimatyczna

„Festiwal Nowych Warszawiaków”

Koordynator: Dominik Owczarek

Zespół: Małgorzata Druciarek, Aleksandra Murawska, Aleksandra Niżyńska, Dominik Owczarek

Tożsamość mieszkańców Warszawy nie jest w dalszym ciągu skrystalizowana – trudno jest określić cechy wspólne w tym obszarze dla wszystkich mieszkańców miasta. Niemniej jednak charakterystykę, którą można przypisać przeważającej większości Warszawiaków jest ich pochodzenie migracyjne, co w dużym stopniu kształtuje ich stosunek wobec miasta, zakorzenienie w nim, nawiązywanie relacji sąsiedzkich, zainteresowanie sprawami miasta, aktywność na jego rzecz, a także na stosunek wobec pozostałych Warszawiaków. W ostatnich latach wyłonił się również negatywny stereotyp „słoika” przybywającego do stolicy przywożąc go ze sobą wzorce zachowania i normy społeczne z rodzinnych miejscowości. Festiwal dedykowany był refleksji nad tożsamością mieszkańców Warszawy. Instytut Spraw Publicznych odpowiadał za organizację debat poświęconych trzem tematom: wpływ urbanistyki miasta na możliwości partycypacji publicznej (szczególnie rola przestrzeni publicznych czy grodzonych osiedli), narzędzia integracji społecznej i kształtowania tożsamości lokalnej, animacja kultury jako forma włączenia społecznego w Warszawie, Warszawa jako miasto Europy.

Okres realizacji: sierpień 2015 – grudzień 2015

Źródło finansowania: Miasto st. Warszawa

Dialog społeczny i stosunki przemysłowe

„Monitoring stosunków przemysłowych i restrukturyzacji”

Koordynator projektu: Dominik Owczarek

Eksperti: Jan Czarzasty, Juliusz Gardawski, Adam Mrozowski, Dominik Owczarek, Maciej Pańków, Barbara Surdykowska, Marta Trawinska, Marianna Zieleńska

Monitoring dialogu społecznego, warunków pracy i restrukturyzacji zorganizowany jest w dwóch obserwatoriach prowadzonych przez Eurofound: EurWork oraz Europejskim Centrum Monitorowania Zmian. Działania te polegają na dostarczaniu informacji w tym obszarze w postaci raportów opartych o ogólnoeuropejskie kwestionariusze rozsyłane do korespondentów Eurofound zlokalizowanych we wszystkich krajach UE. Krajowe raporty są następnie analizowane i konsolidowane na poziomie europejskim i wydawane w postaci analiz porównawczych. Głównym odbiorcą prowadzonych prac są instytucje europejskie (Komisja Europejska, Parlament Europejski) europejscy i krajowi partnerzy społeczni, eksperci i akademicy, a także szeroko pojęta opinia publiczna.

Okres realizacji: marzec 2015 – luty 2016, projekt odnawiany od 2002 roku

Źródło finansowania: Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy – Eurofound

„Dialog społeczny i warunki pracy w centrach logistycznych Amazon w Polsce”

Koordynator projektu: Dominik Owczarek

Badacze: Dominik Owczarek, Agata Chelstowska

Kwestia digitalizacji gospodarki światowej staje się namacalną zmianą widoczną również w Polsce – choćby poprzez obecność centrów logistycznych globalnej platformy handlowej Amazon. Najnowocześniejsze rozwiązania w dotarciu do klienta poprzez internet jak również innowacyjne rozwiązania w obszarze logistyki towarzyszą jednocześnie agresywnemu modelowi gospodarczemu tej firmy coraz chętniej sięgającemu po przewagę konkurencyjną w postaci niskich kosztów pracy, których rezerwuuar Amazon odnalazł m.in. w Polsce. W dyskusji nad przyszłością Polskiej gospodarki – opartej o innowacyjność lub niskie wynagrodzenia – model przyjęty przez Amazona stanowi soczewkę tendencji jakie obserwujemy w ostatniej dekadzie. W tym kontekście niezwykle istotne jest ukazanie w pełnowymiarowy sposób dynamikę między formą tej innowacyjności a warunkami pracy. Badania przeprowadzone przez ISP pokazują praktyki dialogu społecznego w centrach logistycznych pod Poznaniem i Wrocławiem, które mają na celu wprowadzenie równowagi między kapitałem a pracą w skali jednego kraju oraz mechanizmy wpływające na dystrybucję zysku między pracownikami a pracodawcą, a także warunki pracy w innowacyjnej firmie odnoszącej duże globalne sukcesy.

Okres realizacji: lipiec 2015 – grudzień 2015

Źródło finansowania: Friedrich Ebert Stiftung

Program Polityki Migracyjnej

Dyskryminacja Cudzoziemców

„Pod jednym dachem. Przeciwdziałanie wykluczeniu cudzoziemców w Polsce”

Koordynator: Karolina Grot, dr Maryla Koss-Goryszewska

Projekt powstał w oparciu o wyniki badań prowadzonych od wielu lat przez ISP dotyczących potrzeb obywateli państw trzecich i problemów, z jakimi stykają się w Polsce. Jego celem była m. in. diagnoza sytuacji cudzoziemców w dostępie do usług gastronomiczno-rozrywkowych i bankowych oraz organizacja szkoleń dla przedstawicieli organizacji pozarządowych i usługodawców w zakresie równego traktowania grup społecznych mogących doświadczać dyskryminacji. Ważną część projektu stanowiła promocja równego traktowania cudzoziemców w Polsce.

Okres realizacji: styczeń 2014 – czerwiec 2015

Źródła finansowania: Europejski Fundusz na rzecz Obywateli Państw Trzecich oraz budżet państwa

Integracja cudzoziemców

„Integracja poprzez edukację. Psychologiczne i prawne wsparcie cudzoziemców w Polsce”

Koordynatorki: Karolina Grot, Dominika Potkańska, dr Maryla Koss-Goryszewska

Projekt powstał w oparciu o doświadczenia zdobyte podczas szkoleń i warsztatów ISP skierowanych do osób, które uzyskały w Polsce jedną z form ochrony międzynarodowej oraz do osób pracujących z migrantami przymusowymi. W 2015 odbyły się trzy cykle warsztatów – warsztaty integracyjne dla migrantek przymusowych, warsztaty z zakresu wiedzy prawnej i obywatelskiej dla migrantek i migrantów przymusowych oraz szkolenia z zakresu mediacji i rozwiązywania konfliktów dla Polaków pracujących z cudzoziemcami.

Okres realizacji: lipiec 2012 – lipiec 2015

Źródła finansowania: Europejski Fundusz na Rzecz Uchodźców oraz budżet państwa

„Na styku kultur – działania na rzecz budowy dialogu międzykulturowego”

Koordynatorki: Karolina Grot, Dominika Potkańska

Projekt odpowiadał na potrzeby szkoleniowe cudzoziemców w Polsce, w tym zwłaszcza kobiet-migrantek, młodych migrantów oraz osób, które pracują z lub na rzecz migrantów. ISP zrealizował cykl warsztatów adaptacji kulturowej dla obywateli państw trzecich, cykl warsztatów integracyjnych dla kobiet migrantek, cykl warsztatów kształtujących umiejętności międzykulturowe dla grup studentów zagranicznych (obywateli państw trzecich) i grup składających się z polskich i zagranicznych studentów oraz cykl szkoleń dla pracowników i organizacji pozarządowych pracujących na rzecz lub z obywatelami państw trzecich oraz nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych pracujących z obywatelami państw trzecich w klasach wielokulturowych. Szkoleniom towarzyszyły inne działania na rzecz rozwoju dialogu międzykulturowego – przeprowadziliśmy kampanię społeczną, zorganizowaliśmy konkurs filmowy dla młodzieży oraz przeprowadziliśmy happening, w wyniku którego powstał mural promujący dialog międzykulturowy. Prowadziliśmy również blog o tematyce migracyjnej pt. „ISP o migracjach”, który dostępny jest na stronie <http://www.tokfm.pl/blogi/institut-spraw?page=2>.

Okres realizacji: styczeń 2014 – lipiec 2015

Źródło finansowania: Europejski Fundusz na rzecz Obywateli Państw Trzecich oraz budżet państwa

„Zobacz Niewidzialne. Kampania społeczna na rzecz kobiet migrantek w Polsce”

Koordinator: Dominika Potkańska

Celem kampanii było zwrócenie uwagi polskiej opinii publicznej na sytuację kobiet – migrantek, które w szczególny sposób narażone są na dyskryminację zarówno na rynku pracy, jak i w sferze kulturowej oraz społecznej. Wspólnie z „Gazetą Wyborczą”, partnerem kampanii, zorganizowaliśmy debatę poświęconą sytuacji migrantek w Polsce połączoną z polską premierą filmu dokumentalnego „This is my home now”. Debatę poprzedziła publikacja cyklu reportaży dotyczących problemów migrantek na rynku pracy. W ramach kampanii przygotowaliśmy także wystawę porterów migrantek mieszkających w Polsce oraz zorganizowaliśmy konkurs na opowiadanie lub list opisujący doświadczenia związane z życiem w naszym kraju. Wręczenie nagród w ramach konkursu odbyło się podczas wieczoru opowieści zorganizowanym we współpracy z Instytutem Reportażu. W ramach kampanii społecznej powstała także publikacja *Kierunek: Polska*, w której została opublikowana część tekstów przesłanych na konkurs. Wszystkie materiały powstałe w ramach kampanii można znaleźć na stronie

www.zobaczniewidzialne.pl

Okres realizacji: czerwiec 2014 – lipiec 2015

Źródło finansowania: Europejski Fundusz na rzecz Obywateli Państw Trzecich oraz budżet państwa

„Mój dom – Twój dom? Badanie zagrożeń w integracji cudzoziemców w Polsce”

Koordynator: Justyna Segeš Frelak, Karolina Grot, Anna Piłat

Program Polityki Migracyjnej przeprowadził diagnozę problemów, przed jakimi stoją migranci w naszym kraju, a które skutecznie utrudniają ich integrację ze społeczeństwem polskim. W 2015 roku kontynuowaliśmy m.in. badania dotyczące relacji sąsiedzkich w podwarszawskim Raszynie oraz Legionowie. Zwieńczeniem projektu była debata „Cudzoziemcy w metropolii warszawskiej. Segregacja czy sąsiedztwo” oraz seminarium we współpracy z Ambasadą Królestwa Niderlandów „Sąsiedztwo wielokulturowe, segregacja mieszkaniowa a integracja migrantów. Doświadczenia Holandii i Polski”

Okres realizacji: październik 2012 – lipiec 2015

Źródła finansowania: Europejski Fundusz na Rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz budżet państwa

„Prawnicy na rzecz uchodźców V”

Koordynator: Justyna Segeš Frelak, Anna Piłat

W ramach projektu udzielane były informacje, pomoc prawna, socjalna, doradcza i językowa osobom, które ubiegają się o nadanie statusu uchodźcy lub uzyskały w Polsce jedną z form ochrony międzynarodowej. Projekt, którego ISP jest liderem, realizowany był we współpracy z Kliniką Prawa UW (Wydział Prawa i Administracji UW), Helsińską Fundacją Praw Człowieka, Stowarzyszeniem Interwencji Prawnej oraz Fundacją Polskie Forum Migracyjne.

Okres realizacji: styczeń 2012 –marzec 2015

Źródła finansowania: Europejski Fundusz Uchodźczy oraz budżet państwa

„Energising mobile citizens’ participation”

Koordynator: Justyna Segeš Frelak

ISP bierze udział w badaniu aktywności obywatelskiej i działalności społecznej obywateli Polski, Litwy i Łotwy w Irlandii. Ma ono na celu m.in. zwiększenie wiedzy na temat udziału mobilnych obywateli Unii Europejskiej w życiu politycznym oraz działalności społecznej. Projekt prowadzony jest we współpracy z Forum Polonia (Irlandia), Diversity Development Group (Litwa) oraz PROVIDUS (Łotwa).

Okres realizacji: listopad 2015 – listopad 2016

Źródła finansowania: Komisja Europejska

„Moja Kariera w Polsce”

Koordynator: Anna Piłat

Projekt realizowany przy współpracy z Polskim Forum Migracyjnym, polega na stworzeniu Obywatelom Państw Trzecich możliwości pozyskania wiedzy i umiejętności, umożliwiających wejście na oficjalny rynek pracy: uzyskania legalnego zatrudnienia, otwarcia i prowadzenia własnej firmy, lub przekwalifikowania profilu już istniejącego przedsiębiorstwa. Działania na rzecz lepszej integracji cudzoziemców na rynku pracy prowadzone były w ramach Mobilnego Centrum Doradczego: sesji terenowych w miejscach, gdzie występują duże skupiska pracujących cudzoziemców oraz serii szkoleń.

Okres trwania: styczeń 2014 – czerwiec 2015

Źródło finansowania: Projekt finansowany ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz budżetu państwa

„Moja Kariera w Polsce II”

Koordynator: Dominika Potkańska

Celem drugiej edycji projektu „Moja kariera w Polsce” jest zwiększenie wiedzy i umiejętności cudzoziemców w podejmowaniu legalnej pracy, otwieraniu i prowadzeniu własnej firmy w Polsce oraz zmiany profilu już prowadzonej działalności gospodarczej. W ramach projektu planowana jest realizacja szkoleń prawnych, szkoleń z poruszania się na polskim rynku pracy („Ja na rynku pracy w Polsce”), szkoleń z zakładania i prowadzenia własnej firmy w Polsce („Moja firma w Polsce”), szkoleń specjalistycznych z zakresu prowadzenia księgowości w małej firmie, zakładania start’upa czy sposobów promocji firmy w Internecie, w tym w mediach społecznościowych. Ponadto, planujemy opracowanie interaktywnego narzędzia internetowego dla cudzoziemców zainteresowanych założeniem własnej firmy. ISP realizuje ww. działania we współpracy z Fundacją Polskie Forum Migracyjne.

Okres trwania: sierpień 2015– lipiec 2016

Źródło finansowania: Projekt finansowany ze środków Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz budżetu państwa

„Polska wobec nowych obywateli – ewaluacja funkcjonowania systemu nadawania obywatelstwa polskiego”

Koordynator: Karolina Grot

Program Polityki Migracyjnej ISP przeprowadził ewaluację nowej ustawy o obywatelstwie polskim. Dwa lata obowiązywania ustawy skłania do oceny stopnia, w jakim ustawa spełnia swoje zadania – zarówno z punktu widzenia państwa polskiego, jak też przede wszystkim samych migrantów. Porównano przepisy prawne i procedury w zakresie przyznawania obywatelstwa w Polsce, krajach wyszehradzkich i wybranych krajach UE w celu wypracowania dobrych praktyk mogących znacząco wpłynąć na poprawę sytuacji cudzoziemców w Polsce.

Okres realizacji: styczeń 2014 – czerwiec 2015

Źródła finansowania: Europejski Fundusz na Rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz budżet państwa

„Integration policies: Who benefits? The development and use of indicators in integration

debates”

Koordynator: Karolina Grot

Celem projektu była ocena krajowych polityk integracyjnych realizowanych m.in. przez państwa członkowskie UE i OECD. Porównano je przy użyciu wskaźników mierzących ich adekwatność i skuteczność, zdiagnozowano również wyzwania stojące w tym obszarze przed poszczególnymi państwami w obszarach zatrudnienia i edukacji cudzoziemców, uczestnictwa migrantów w życiu politycznym, legalizacji pobytu i dostępu do obywatelstwa, łączenia rodzin czy dyskryminacja. Wyniki przeprowadzonej diagnozy zostały opublikowane i rozpowszechnione wiosną 2015 roku.

Okres realizacji: styczeń 2014 – czerwiec 2015

Źródła finansowania: Europejski Fundusz na Rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich

„Niewidzialna siła robocza. Warunki pracy i prawa pracownicze migrantów w sektorze opiekuńczym”

Koordynator: Justyna Segeš Frelak, Dominika Potkańska

ISP zbadał sytuację migrantów-opiekunów osób starszych – warunków ich zatrudnienia, relacji z osobami starszymi i ich rodzinami, a także perspektyw rozwoju tej opieki w przyszłości. Zgromadzony materiał posłużył do przygotowania rekomendacji w obszarze polityki zatrudnienia, warunków pracy migrantów, polityki wizowej, wyzwań dla długoterminowej polityki migracyjnej (w tym również polityki integracyjnej).

Okres trwania: styczeń 2014 – czerwiec 2015

Źródło finansowania: Projekt finansowany ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz budżetu państwa.

„Solidarność w działaniu. Prawa pracownicze, udział w dialogu społecznym oraz uzwiązkowanie Polaków w Wielkiej Brytanii”

Koordynatorka: Justyna Seges Frelak

Badacze: Dominik Owczarek, Dominika Potkańska

Projekt służył wzmocnieniu pozycji polskich pracowników na rynku pracy oraz w strukturach dialogu społecznego w Wielkiej Brytanii (dialog społeczny rozumiany jako relacje między pracownikami, pracodawcą i na poziomie centralnym stroną rządową). ISP opracował broszurę informacyjną o prawach pracowniczych i możliwościach dialogu społecznego, które popularyzowane były podczas spotkań z Polonią w Wielkiej Brytanii oraz za pośrednictwem mediów polonijnych. Opracowanie materiałów oraz akcja promocyjna poprzedzone były badaniami Polaków pracujących w Wielkiej Brytanii m.in. członków związków zawodowych oraz ekspertyzami na temat przypadków łamania praw pracowniczych Polaków i ich aktywności w strukturach dialogu społecznego (na poziomie zakładowym, sektorowym i centralnym).

Okres trwania : czerwiec – grudzień 2015

Źródło finansowania: środki Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania "Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2015 roku"

Obserwatorium Równości Płci

„Dzień Kobiet w Stereo”

Koordynatorki: Aleksandra Niżyńska, Aleksandra Murawska

ISP we współpracy z Ambasadą Szwecji zorganizował spotkanie poświęcone przełamywaniu stereotypów związanych z wiekiem, płcią i profesją. Ze stereotypowym podejściem do kobiet (i mężczyzn) spotykamy się na każdym kroku – na rynku pracy, w świecie nauki, w rodzinie. Podczas wydarzenia staraliśmy się odpowiedzieć na pytania: Dlaczego młoda badaczka często w pierwszym odruchu nie wzbudza zaufania? Dlaczego właściwie powątpiewa się w jej kompetencje? Czy mężczyzna tak samo dobrze jak kobieta spisze się jako wychowawca w przedszkolu? Czy tata to rodzic drugiej kategorii? Dlaczego do debat zapraszani są głównie mężczyźni? Podczas wydarzenia przemawiała kobieta pastorka, mężczyzna przedszkolank oraz młoda naukowczyni.

Okres realizacji: styczeń – marzec 2015

Źródła finansowania: Ambasada Szwecji

„(Nie)równość płci w prawie”

Koordynatorki: Małgorzata Druciarek, Aleksandra Niżyńska

Ekspertki: Aleksandra Niżyńska, Izabela Przybysz

Głównym celem projektu była identyfikacja luk prawnych, które powodują dyskryminację ze względu na płeć oraz przegląd istniejących przepisów pod kątem zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn. W wyniku monitoringu na początku 2016 opublikowano *Zieloną Księgę nierówności w prawie* zawierającą rekomendacje dotyczące zmian prawnych w obszarach ochrony zdrowia i rynku pracy. Ważnym komponentem projektu było informowanie o problemie nierówności w prawie prawników z zakresu rynku pracy i ochrony zdrowia, ale także praktyków i teoretyków prawa zainteresowanych kwestią dyskryminacji ze względu na płeć oraz osób nie mających wykształcenia prawniczego, którym bliskie są kwestie równości płci.

Okres realizacji: sierpień 2014 – luty 2016

Źródło finansowania: fundusze norweskie w ramach programu „Obywatele dla Demokracji”

„Przemoc ekonomiczna – diagnoza problemu oraz dyskusja nad przeciwdziałaniem, część II”

Koordynatorka: Aleksandra Niżyńska

Ekspertki: Agata Chełstowska, Małgorzata Druciarek, Aleksandra Niżyńska

Obserwatorium Równości Płci zorganizowało seminarium eksperckie, podczas którego zaprezentowano wyniki pierwszych kompleksowych badań na temat zjawiska przemocy ekonomicznej w Polsce. Główne wnioski ze spotkania oraz rekomendacje, wypracowane wraz z głównymi ekspertkami oraz ekspertami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i przemocy wobec kobiet, zostały zamieszczone w raporcie *Przemoc ekonomiczna w związkach*.

Okres realizacji: marzec – maj 2015

Źródło finansowania: Fundacja im. Heinricha Boella

„Monitoring wyborczy – udział kobiet w wyborach parlamentarnych 2015 w Polsce”

Koordynatorki: Małgorzata Druciarek, Aleksandra Niżyńska

Ekspertki: Agata Chełstowska, Małgorzata Druciarek, Aleksandra Niżyńska, Natalia Skoczylas

Zbadaliśmy bariery stojące na drodze do politycznej kariery kobiet oraz staraliśmy się znaleźć odpowiedź na pytanie, czy mechanizmy mające na celu wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn w życiu politycznym, przyniosły w Polsce zamierzony efekt. Monitorowaliśmy udział polityczek w wyborach pod kątem liczby kandydatek, ich obecności w mediach, a także stosunku partii politycznych do kobiet w procesie wyborczym. Efektem projektu był raport podsumowujący analizy, zawierający rekomendacje zmian oraz porównanie wyników monitoringu z tymi przeprowadzonymi w poprzednich latach.

Okres realizacji: sierpień – listopad 2015

Źródło finansowania: Fundacja im. Heinricha Bölla

„Raport badawczy na temat barier w karierach politycznych kobiet w 2015 roku w Polsce”

Koordynatorki: Małgorzata Druciarek, Aleksandra Niżyńska

Ekspertki: Agata Chełstowska, Małgorzata Druciarek, Aleksandra Niżyńska

Głównym celem projektu było uzupełnienie wyników monitoringu wyborów parlamentarnych 2015 roku o wywiady pogłębione z polityczkami – kandydatkami, którym nie powiodło się w ostatnich wyborach, kandydatkami, które uzyskały bardzo wysoki wynik w wyborach, lecz z racji słabego poparcia dla ich ugrupowania politycznego nie dostały się do parlamentu oraz z nowo wybranymi posłankami. Wyniki monitoringu oraz główne wnioski z wywiadów, wraz z rekomendacjami zmian, zostały ujęte w raporcie wydanym w języku angielskim.

Okres realizacji: listopad - grudzień 2015

Źródło finansowania: OSCE ODIHR

„Sieć ekspertów w dziedzinie równości płci”

Ekspertki: Małgorzata Druciarek, Aleksandra Niżyńska

Projekt miał na celu rozbudowanie sieci ekspertów i ekspertek w dziedzinie równości płci, zbierających dane statystyczne oraz dokonujących analiz krajowych na potrzeby Komisji Europejskiej. Zespół Obserwatorium opracował odpowiedzi do kwestionariusza Europejskiej Komisji Narodów Zjednoczonych, dotyczącego danych statystycznych na temat przemocy wobec kobiet, ujętych w polskich badaniach.

Okres realizacji: wrzesień 2015

Źródło finansowania: Fondazione Giacomo Brodolini

„Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej w Polsce”

Koordynatorki/badaczki: Małgorzata Druciarek, Aleksandra Niżyńska

Ekspertki ORP przeprowadziły diagnozę systemu pieczy zastępczej w Polsce oraz zidentyfikowały najistotniejsze bariery utrudniające efektywny proces jego deinstytucjonalizacji. Najważniejsze wnioski z badania zaprezentowane zostały podczas eksperckiego okrągłego stołu, w którym wzięli udział kluczowi aktorzy tego procesu. Zwieńczeniem działań będzie publikacja planowana na rok 2016, w której przedstawimy wyniki badań oraz dyskusji eksperckiej.

Okres realizacji: wrzesień – grudzień 2015

Źródło finansowania: Fundacja Happy Kids

„Przemoc wobec kobiet– dobre praktyki zbierania danych statystycznych przed administrację publiczną”

Ekspertki: Małgorzata Druciarek, Aleksandra Niżyńska

Głównym celem projektu była diagnoza krajowego systemu zbierania danych statystycznych, dotyczących przemocy wobec kobiet, przed organy administracji publicznej. Powstała ekspertyza stała się częścią kompleksowej analizy porównawczej nt. zbierania danych o przemocy przez wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej.

Okres realizacji: grudzień 2015 – styczeń 2016

Źródło finansowania: Istituto per la Ricerca Sociale